

Spojená škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

Praktická škola

Školský vzdelávací program

Názov ŠkVP	Šikovné rúčky
Stupeň vzdelania	ISCED 2C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia	27.8.2009
Platnosť ŠkVP	27.8.2009
Dátum schválenia RŠ	12.11.2009
Miesto vydania	Spojená škola, J. Kráľa 39, Zlaté Moravce
Zriaďovateľ	Okresný úrad Nitra, odbor školstva Štefánikova tr.69,949 01 Nitra

Zlaté Moravce, 2009
spojenaszm@gmail.com
tel. 037/6426077

PhDr. Zita Záhorská
riaditeľka

pečiatka školy

OBSAH

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- 1.1 Charakteristika žiakov
- 1.2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania
- 1.3 Čiastkové ciele školy

2 STUPEŇ VZDELANIA

3 ZAMERANIE ŠKOLY

- 3.1 Plánované aktivity školy
- 3.2 Medzinárodná spolupráca
- 3.3 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

4 PROFIL ABSOLVENTA

- 4.1 Kompetencie (spôsobilosti) absolventa praktickej školy
- 4.1.1 Všeobecné kompetencie

5 CHARAKTRISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

- 5.1 Charakteristika vzdelávacích oblastí

6 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÚDIU

- 6.1 Organizácia prijímacieho konania
- 6.2 Kritériá pre prijatie žiakov do Praktickej školy v Zlatých Moravciach
- 6.3 Prijímanie do praktickej školy
- 6.4 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
- 6.5 Podmienky prerušenia, zanechania štúdia, prestupu na inú školu

7 ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY VYUČOVANIA

- 7.1 Metódy vyučovania
- 7.2 Učebné pomôcky
- 7.3 Učebný plán pre praktickú školu

8 PRIEREZOVÉ TÉMY

9 VYUČOVACÍ JAZYK

10 PODMIENKY NA REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

- 10.1 Charakteristika pedagogického zboru
- 10.2 Personálne zabezpečenie
- 10.3 Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie
- 10.4 Škola ako životný priestor
- 10.5 Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce
- 10.6 Zaisťovanie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní

11 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

- 11.1 Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov
- 11.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- 11.3 Hodnotenie školy
- 11.4 SWOT analýza školy

12 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV ŠKOLY

- 12.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

13 ROZVÍJANIE ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI

- 13.1 Školská stratégia rozvoja čitateľskej gramotnosti
- 13.2 Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti

14 ROZVÍJANIE FINANČNEJ GRAMOTNOSTI

- 14.1 Školská stratégia rozvoja finančnej gramotnosti

14.2 Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 upravený na podmienky PRŠ

14.3 Implementácia tém NŠFG do ŠkVP pre PRŠ

15 UČEBNÉ OSNOVY

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Od 27.08.2009		Obsah vzdelávania pre 1. ročník
	01.09.2010	Doplnenie obsahu vzdelávania pre 2. ročník
	01.09.2011	Doplnenie obsahu vzdelávania pre 3. ročník, aktualizácia hodnotenia žiakov podľa Metodického pokynu č. 34/2011 na hodnotenie žiakov praktických škôl, platného od 01.06.2011
	01.09.2014	Úprava celého školského vzdelávacieho programu
	01.09.2015	Zmena v hodnotení a klasifikácii žiakov podľa nového Metodického pokynu č.18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktických škôl, platného od 01.09.2015
	01.09.2015	Interná smernica kontroly a hodnotenia žiakov praktickej školy
	01.09.2016	Úprava a doplnenie učebného plánu vo voliteľnom predmete – zmena vo výbere voliteľného predmetu: predmet Tkanie na tkáčskom stave zrušený a nahradený predmetom Pomocné práce v kuchyni
	01.09.2016	Inovovaný školský vzdelávací program Inovovaný obsah vzdelávania pre 1., 2., 3. ročník Vypracovanie TPU
	24.05.2017	Aktualizácia dosiahnutého stupňa vzdelania absolventov praktickej školy. Doplnenie kompetencií vedúceho metodického združenia
	07.09.2017	Školská stratégia rozvoja čitateľskej gramotnosti Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti

	07.09.2017	Školská stratégia rozvoja finančnej gramotnosti Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 z 01.09.2017 upravený na podmienky PRŠ Implementácia tém NŠFG do ŠkVP pre PRŠ
--	------------	--

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Praktická škola je jednou z organizačných zložiek Spojenej školy v Zlatých Moravciach. Praktická škola v Zlatých Moravciach je zriadená od školského roku 2009/2010. Pokračuje vo vízii špeciálnej školy umožniť žiakom zo vzdelávacieho variantu B a C doplniť a rozšíriť si vzdelanie. V súčinnosti s touto víziou sa snaží naďalej vytvárať žiakom školu rodinného typu. Súvisí s tým i zameranie praktickej školy – Praktické práce v domácnosti. Naším cieľom je vytvoriť žiakom vhodné, príjemné a zároveň podnetné prostredie pri nadobúdaní vedomostí a zručností. V spolupráci s rodinou chceme dosiahnuť čo možno najväčšiu samostatnosť žiakov pri vykonávaní praktických prác v domácnosti a ich uplatnenie sa v budúcom živote – byť nezávislejšími a znížiť odkázanosť od druhej osoby.

Odborné zameranie praktickej školy sa realizuje v predmetoch pomocné práce v kuchyni a výroba keramiky. Je to denná forma štúdia a dĺžka štúdia je 3 roky. Škola zabezpečuje vyučovanie v oblasti teoretickej a praktickej. Praktická škola je vybavená modernou didaktickou a IKT technikou. Poskytuje možnosť fyzicky a psychicky dospieť žiakom tak, aby mohli samostatne žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. Vyučovanie prebieha pod vedením skúsených špeciálnych pedagógov a odborných pracovníkov.

Pod riaditeľstvom Spojenej školy sú zahrnuté tieto organizačné zložky:

- ŠMŠ
- Špeciálna základná škola
- Praktická škola

Súčasťou školy sú ŠKD a ČŠPP.

Sídlo školy je lokalizované v trojpodlažnej budove na ulici Janka Kráľa 39 a na Slnecnej ulici, kde máme elokované triedy ŠMŠ a ŠZŠ. Školu navštevujú žiaci zo Zlatých Moraviec, prímestských častí a niektorých blízkych obcí. Praktická škola má zriadenú 1 triedu, v ktorej sa vyučujú žiaci dvoch ročníkov. Žiaci majú možnosť využívať služby ČŠPP, multisenzorickej miestnosti konceptu Snoezelen a relaxačno- rehabilitačnej miestnosti. Zriadené sú odborné učebne IKT, knižnica, kuchynka. K dispozícii je školský dvor. Vybavenie školy je v súlade s potrebami hygieny a bezpečnosti. Na škole je mimoškolská činnosť realizovaná v záujmových útvaroch. Po vyučovaní majú žiaci možnosť pokračovať v edukácii v ŠKD. Školské aktivity organizované pedagógmi v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prispievajú k prehlbovaniu vedomostnej úrovne žiakov. Bohatá je projektová činnosť a organizovanie súťaže na úrovni krajského kola. Pedagogická a odborná spôsobilosť, schopnosti a skúsenosti učiteľov sú stavebným kameňom kvalitného vzdelávania. Naš pedagogický zbor má kvalifikovaných odborne spôsobilých učiteľov. Tvoria ho špeciálni pedagógovia, asistenti učiteľa, výchovný poradca, koordinátor protidrogovej činnosti, šikanovania a patologických javov, koordinátor pre environmentálnu výchovu, koordinátor výchovy k ľudským právam, koordinátor pre duševné zdravie, koordinátor pre ŠkVP, koordinátor informatiky, psychológ, logopéd, špeciálny pedagóg. Pedagógovia vytvárajú prostredie na implementáciu inovačných pedagogických metód s

využitím IKT, rozvíjajú komunikačné a personálne schopnosti žiakov. Kladú dôraz na rozvoj vzťahu žiakov k manuálnej práci najmä na samostatnosť a sebaobsluhu, praktické a manuálne zručnosti ako aj na čitateľskú gramotnosť a naratívne zručnosti.

Vo výchove využívajú témy globálneho vzdelávania s cieľom odstraňovať všetky prejavy šikanovania, rasizmu, antisemitizmu, xenofóbie a na posilňovanie tolerancie a prevencie. Vytvárame podmienky pre sústavné prehlbovanie, zdokonaľovanie a rozširovanie odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov, v súlade s najnovšími progresívnymi poznatkami, spoločenskými potrebami a požiadavkami pedagogickej a odbornej praxe. Ide o vzdelávanie, ktoré umožňuje každému doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie, rekvalifikovať sa, uspokojiť svoje záujmy, alebo ktorým sa pripravuje na získanie stupňa vzdelania v školskom systéme. Dôraz kladieme na kontinuálne vzdelávanie ako neustály proces, ktorý zahŕňa všetky dimenzie rozvoja osobnosti učiteľa a jeho profesijných kompetencií. Súčasne vytvára osobnostné predpoklady a vnútornú motiváciu k celoživotnej spôsobilosti využívať formálne, neformálne a neinštitucionálne príležitosti na tvorivé zdokonaľovanie kvality výkonu povolania a edukácie žiakov.

1.1 Charakteristika žiakov

Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu B a C. Praktická škola môže vzdelávať aj iné osoby s mentálnym postihnutím alebo osoby s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, ktoré dovŕšili vek 18 rokov a neabsolvovali výchovu a vzdelávanie v odbornom učilišti alebo praktickej škole.

V prípade žiakov s viacnásobným postihnutím zabezpečí škola v spolupráci s ČŠPP vzdelávanie žiaka podľa IVVP. Pri tvorbe IVVP vychádzame zo ŠVP pre žiakov praktickej školy s MP a zo ŠVP podľa druhu postihnutia žiaka. IVVP vychádza z diagnostiky odborného pracoviska, pedagogickej diagnostiky učiteľa a záverov pohovoru so žiakmi a ich rodičmi. IVVP zohľadňuje druh a stupeň postihnutia žiaka a jeho individuálne možnosti a schopnosti vzdelávania. Špeciálnopedagogický servis mu počas školskej dochádzky poskytuje ČŠPP (psychológ, surdopéd, psychopéd, logopéd).

1.2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Ciel a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe vychádza z cieľov stanovených v zákone o výchove a vzdelávaní /školský zákon/ a štátnom vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím. Poslaním našej praktickej školy je neprofesijná príprava mládeže vyžadujúcej špeciálnopedagogickú starostlivosť. Vzdelávací program praktickej školy má pripraviť žiakov na výkon jednoduchých pracovných činností .

Praktická škola žiakom poskytuje možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom

pracovisku. Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov s prihliadnutím na ich danosti, stupeň a typ postihnutia na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby. Dáva možnosť celoživotného vzdelávania osobám, pre ktoré iný spôsob vzdelávania nie je vhodný.

1.3 Čiastkové ciele školy:

- orientovať sa na rozvoj pracovných spôsobilostí, manuálnych zručností a psychomotorických schopností a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v odbornopracovných predmetoch. Osvojiť si pracovné zručnosti v čo možno najväčšej miere a následne ich uplatniť v ďalšom živote,
- získať primerané kompetencie hlavne v oblasti komunikačných schopností, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, matematickej gramotnosti,
- využívať skúsenosti zo zahraničia získaných prácou z projektov celoživotného vzdelávania,
- využívať poznatky získané štúdiom odbornej literatúry a iných zdrojov,
- prístup k záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám,
- poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého, naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie,
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov, vyvážené rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu, viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom,

- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať v čo najväčšej možnej miere,
- poskytovať žiakom vzhľadom na dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (ako aj nemožnosť využívania dostupnej relaxácie a rehabilitácie týchto žiakov v podmienkach mesta i vzhľadom na finančné možnosti rodičov) relaxačný wellness a pobyt v multisenzorickej miestnosti konceptu Snoezelen,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, pracovať v skupine a preberať za seba zodpovednosť,
- dávať možnosť žiakom zúčastniť sa národných aj medzinárodných projektov, do ktorých sa škola pravidelne zapája, napr. projekt celoživotného vzdelávania Comenius,
- umožňovať stretávanie sa so žiakmi v podobnej situácii z iných škôl a krajín a rozvíjať tak proces socializácie a zvyšovanie seberealizácie v estetickej a remeselnej tvorivosti,
- umožňovať im zažívať a prežívať pocity vlastného úspechu pri reprezentácii školy v umeleckých a tvorivých činnostiach,
- umožniť žiakom pripraviť jednoduché občerstvenie a slávnostnú tabuľu pri príležitosti oslavy narodenín alebo jubilea jedného z nich,
- podporovať rozvoj estetického cítenia vlastnou výrobou keramického výrobku.

Hlavnými programovými cieľmi vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti, kombinácie vedomostí, spôsobilostí, skúseností a postojov žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Všetky ciele sú realizované pod dohľadom a s pomocou inej osoby.

2 STUPEŇ VZDELANIA

Pre určenie stupňov vzdelávania používame klasifikáciu ISCED (International Standard Classification of Education), podľa ktorej sa postupuje v Európe a je akceptovaná aj inými medzinárodnými organizáciami (UNESCO, OECD). Absolvovaním vzdelávacieho programu praktickej školy podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona 245/2008 Z. z., získa žiak nižšie stredné odborné vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činnosti, ktoré je žiak schopný vykonávať.

Zabezpečenie odbornosti vyučovania - v praktickej škole je zabezpečená 100% odbornosť vyučovania.

3 ZAMERANIE ŠKOLY

Praktická škola sa výberom voliteľných predmetov profilovala na pomocné práce v kuchyni a výrobu keramiky, zohľadňujúc záujmy žiakov a špecifické podmienky školy. Zameranie školy sa realizuje na vyučovacích predmetoch:

- *pomocné práce v kuchyni*
- *výroba keramiky.*

Cieľom Praktickej školy v predmet **pomocné práce v kuchyni** je naučiť žiakov základným pracovným zručnostiam, kladnému vzťahu k pomocným prácam v kuchyni, k domácim prácam, údržbe domácnosti, k zhotovovaniu jednoduchého občerstvenia a k príprave slávnostnej tabule.

Cieľom Praktickej školy v predmete **výroba keramiky** je poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti v oblasti ľudových remesiel, keramickej výroby. Nadobudnuté zručnosti majú žiaci využiť pre potreby vlastnej rodiny, prípadne pre práce v chránenej dielni, pre vlastné potešenie a sebarealizáciu. Výrobou jednoduchého výrobku okrášlia nielen slávnostnú tabuľu, ktorú zhotovia pri príležitosti ukončenia svojho štúdia, ale aj domáce prostredie, záhradu, exteriér a interiér. Prácou v keramickej dielni sa snažíme u žiakov podporiť ich tvorivosť a zároveň zdokonaľiť ich manuálne zručnosti.

Ďalšie ciele školského vzdelávacieho programu:

- rozvíjať komunikačné kompetencie, vedieť spolupracovať pri príprave slávnostnej tabule,
- posilňovať čitateľskú gramotnosť, pestovať lásku ku knihám, kultúrnym a národným tradíciám, vedieť správne prečítať jednoduchý recept,
- rozvíjať emocionálnu stránku osobnosti žiakov, vkus a estetické cítenie,
- rozvíjať digitálnu gramotnosť žiakov,
- využívaním multimediálnej techniky zmeniť klasickú školu na školu s tvorivým, kreatívnym duchom, na školu, v ktorej žiaci budú získavať nové vedomosti, informácie a životné zručnosti hravou, netradičnou formou,
- podporovať činnosť krúžkov a pohybových aktivít v prírode,
- posilňovať výchovu žiakov k zdravému životnému štýlu,
- dosiahnuť čo najvyšší stupeň socializácie.

Sme školou rodinného typu. Do aktivít školy sa snažíme zapájať aj rodičov. Takýmto prístupom pestujeme u žiakov dôveru vo vlastné schopnosti, učíme ich objavovať to, v čom sú dobrí, učíme ich vážiť si samých seba, zažívať šťastie a úspech v každodennom živote.

V rámci školských aj mimoškolských aktivít posilňujeme výchovu detí a žiakov k zdravému životnému štýlu a realizujeme aktivity a programy na podporu zdravia a zdravého životného štýlu. Každoročne organizujeme „Deň zdravého životného štýlu“, v ktorom sa venujeme propagácii zdravých jedál a zdravého stravovania. Taktiež varíme čaje z bylín, ktoré pestujeme v areáli školy

v bylinkovom záhone. V rámci pohybových aktivít podporujeme pohyb v prírode (vychádzky do okolia školy).

V priebehu školského roka sa žiaci zapájajú do aktivít s tematikou boja proti kriminalite, prevencie sociálno- patologických javov či ochrany životného prostredia.

3.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania.

Záujmové aktivity:

- Hudobno-dramatický krúžok
- Spevácky krúžok

Exkurzie:

- Záhradné slávnosti DSS Kreatív Klasov
- Exkurzie podľa jednotlivých predmetov
- Útulok zvierat Zlaté Moravce

Spoločenské a kultúrne podujatia:

- Ponitrianske múzeum Zlaté Moravce – tematické predpoludnia
- Mikulášska besiedka, Vianočný bazár
- Vernisáž Výtvarnej súťaže žiakov so zdravotným znevýhodnením Nitrianskeho kraja
- Návšteva divadelných predstavení
- Deň otvorených dverí
- Fašiangový karneval

Besedy a pracovné stretnutia:

- Šikanovanie, záškoláctvo, mladistvá delikvencia a ich prevencia
- Drogy a fajčenie – prevencia
- Zdravé zúbky – preventívne aktivity
- Beseda s odborným lektorom „Čas premien“

Aktivity zamerané na zdravý životný štýl

- Deň zdravej výživy- ochutnávka jedál, Deň čaju – ochutnávka čajov
- Deň mlieka na školách – príprava a ochutnávka mliečnych produktov
- Športový deň, bežecký maratón v škole,
- Deň Zeme, Deň vody
- Pravidelné a systematické skrášľovanie prostredia školy

Všetky aktivity sú realizované s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom a širokej verejnosti.

3.2 Medzinárodná spolupráca

Škola spolupracuje so školou rovnakého typu a zamerania v Poľsku. Cieľom tejto cezhraničnej spolupráce je:

- Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností
- Prezentovať vlastnú školu, mesto, krajinu
- Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl
- Nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu
- Otvorenosť k iným projektom

3.3 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Zamiera sa predovšetkým na pravidelnú komunikáciu so žiakmi a ich rodičmi.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a na konzultáciách s vyučujúcimi. Rodičia sú informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách. Cieľom školy je naďalej podporovať spoluprácu a komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam zo strany rodičovskej verejnosti.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno- vzdelávacieho procesu s DSS Kreativ Klasov, ÚPSVaR Zlaté Moravce, Mestskou knižnicou Zlaté Moravce, CPPPaP Zlaté Moravce, OZ Chymere.

4 PROFIL ABSOLVENTA

Je založený na kľúčových spôsobilostiach- kompetenciách, ktoré zahŕňajú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať. Absolvent praktickej školy je po úspešnom ukončení trojročného štúdia pripravený na samostatnejšie práce jednoduchého charakteru v domácom prostredí alebo chránenom bývaní. Má vedomosti, ovláda zručnosti a postoje na výkon nenáročných a ľahko ovládateľných sebaobslužných procesov. Zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v osobnostnom, rodinnom, občianskom a pracovnom živote.

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať, preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility. Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho - školského vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho - informálneho vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a seba vzdelávania, t.j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy. Nadväzujú na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho primárneho vzdelávania.

Praktická škola je jedna z možností riešenia ďalšieho vzdelávania a následnej integrácie žiakov s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Úlohou praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine - na sebaobsluhu a praktické práce v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu tak, aby mohli vykonávať zmysluplnú prácu v chránených pracoviskách aj v stacionári. Praktická škola nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, preto po jej absolvovaní nezískavajú žiaci výučný list, ale vysvedčenie o absolvovaní praktickej školy so zameraním na pomocné práce v odbore „Praktické práce v domácnosti“.

Výberom voliteľných predmetov sa profiluje zameranie praktickej školy v príprave žiakov na praktické činnosti v chránenom pracovisku alebo v domácnosti. Absolventi praktickej školy sa okrem vlastnej domácnosti môžu uplatniť ako pomocný personál v stravovacích a obchodných zariadeniach. Úlohou praktickej školy je pripraviť žiakov:

- na život v rodine - na sebaobsluhu a praktické práce v domácnosti,
- zacvičiť ich v profilujúcich prácach – pomocné práce v kuchyni a výroba keramiky tak, aby mohli vykonávať zmysluplnú prácu a podľa možnosti sa uplatniť.

Absolvent praktickej školy:

- vie dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy,
- vie vyjadriť vlastnými slovami význam poriadku a čistoty v kuchyni,
- vie rozčleniť zariadenie a vybavenie kuchyne, vysvetliť bezpečnosť a hygienu v kuchyni,
- vie použiť ochranné oblečenie v kuchyni pri práci,
- vie s pomocou vymenovať zásady skladovania potravín a plánovať nákupy,
- vie sa s pomocou orientovať v obchode,
- vie posúdiť čerstvosť a kvalitu potravín pri nákupe,
- vie používať čistiace prostriedky,
- vie triediť a ukladať odpadky v kuchyni, chrániť životné prostredie,
- vie obsluhovať elektrospotrebiče - zapnúť, vypnúť elektrospotrebiče,
- vie s pomocou vyčistiť elektrické spotrebiče,
- vie odkladať pracovné nástroje na správne miesto,
- vie demonštrovať využitie pracovných pomôcok a nástrojov,
- vie demonštrovať údržbu pracovných pomôcok a nástrojov,
- ovláda umývanie, utieranie a odkladanie inventára,
- vie demonštrovať čistenie a uskladňovanie zemiakov, zeleniny, ovocia,
- vie popísať a demonštrovať prípravu čaju, kávy, kakaá,

- vie pomenovať postup prípravy polievok,
- vie pomenovať a demonštrovať postup prípravy jednoduchého občerstvenia,
- vie popísať základný kuchynský servis na rôzne príležitosti,
- vie demonštrovať použitie a ukladanie kuchynského servisu,
- vie použiť pravidlá pri použití kuchynského servisu,
- vie popísať starostlivosť o kuchynský servis,
- vie poupratovať pracovné prostredie,
- vie demonštrovať základné pravidlá stolovania,
- vie popísať zásady spoločenského správania,
- vie demonštrovať základy obsluhy,
- vie pripraviť stolovanie každodenné, príležitostné,
- vie pripraviť slávnostnú tabuľu (príprava, servis, občerstvenie),
- v rámci svojich možností vyrobí výrobok z rozličného materiálu podľa pokynov vyučujúceho,
- svojimi slovami vie posúdiť výsledok svojej práce i práce ostatných spolužiakov, využíva sebahodnotenie práce,
- má vytvorený kladný vzťah k pracovným zručnostiam,
- dodržiava zásady bezpečnosti, ochrany zdravia, hygieny práce, ochrany životného prostredia pri práci v keramickej dielni,
- pracuje s keramickým materiálom - hlinou, pracovnými pomôckami podľa konkrétneho návodu, postupu, je schopný primeranej pracovnej výdrže,
- primerane využíva znalosti osvojené vo voliteľnom predmete výroba keramiky,
- z keramickej hliny vie zhotoviť plošný a jednoduchý priestorový výrobok vhodný na dekoráciu slávnostnej tabule (svietnik, miska, stojan na servítky) ako i na estetickú výzdobu interiéru a exteriéru.

4.1 Kompetencie (spôsobilosti) absolventa praktickej školy:

a/ Sociálne komunikačné kompetencie

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, čítať, rozumieť a využívať text:

- zvoliť jednoduchý spôsob, prostriedky a intonáciu ústneho prejavu so zreteľom na osobu, s ktorou hovorí,
- využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, mať adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti (pod dohľadom inej osoby),

- primerane komunikovať v materinskom jazyku, žiaci s NKS využívajú komunikáciu podpornú alebo náhradnú komunikáciou – AAK (sú to rôzne spôsoby, ktoré reč nahrádzajú alebo ju sprevádzajú-gestá, mimika, posunky),
- dokázať pozorne počúvať rozhovor a zapájať sa do jednoduchých diskusií,
- jednoduchým spôsobom zdôvodňovať svoje názory, interpretovať prečítaný alebo vypočutý text,
- tvoriť jednoduché písomné prejavy, štylizovať jednoduché listy, krátke informačné útvary, vyplňovať bežné formuláre (s pomocou inej osoby),
- používať matematické myslenie na riešenie jednoduchých praktických problémov v každodenných situáciách (nákup, platby,...pod dohľadom inej osoby),ovládať jednoduchú počítačovú komunikáciu na úrovni spotrebiteľa(pod dohľadom inej osoby),
- vyhľadávať s pomocou učiteľa alebo rodiča jednoduché informácie prostredníctvom počítača, kníh, novín, časopisov,

b/ Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné jednoduché zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimopracovnom čase. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci:

- zoznámiť sa s počítačom, jeho základnými časťami a jednoduchým spôsobom obsluhy,
- uviesť počítač do činnosti a spustiť jednoduchý aplikačný program,
- mať osvojené základné zručnosti v oblasti práce s počítačom ako predpoklad ďalšieho rozvoja (pod dohľadom inej osoby),
- používať základné postupy pri práci s textom(pod dohľadom inej osoby),
- napísať jednoduchý text formou e-mailu(pod dohľadom inej osoby),
- vyhľadávať jednoduché vhodné informačné zdroje a získať potrebné informácie v danom odbore štúdia(pod dohľadom inej osoby),
- zaznamenávať si a uchovávať informácie pod vedením učiteľa tak, aby ich mohol žiak využívať pri práci,

c/ Kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- primerane svojim možnostiam si uvedomovať potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokázať s pomocou inej osoby zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- hodnotiť svoj pokrok, s pomocou prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

d/ Občianske kompetencie

Sú to kompetencie, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný

rast, vlastné učenie, využívajú sebapoznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve. Svojím podielom prispievajú k životu a práci spoločnosti založenej na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na zemi a rozvíjaniu vzájomného porozumenia si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, asertivita, súcíť, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd:

- primerane svojmu chápaniu si uvedomovať základné humanistické hodnoty,
- s pomocou inej osoby chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosti iných ľudí, ich kultúrne špecifiká, primerane svojim schopnostiam a možnostiam vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbii a diskriminácii,
- s pomocou inej osoby si uvedomovať svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispievať k naplneniu práv iných,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- s pomocou inej osoby posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská,
- v rámci svojich možností aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia,

e/ Kompetencie pracovné

- s pomocou inej osoby si dokázať stanoviť ciele s ohľadom na svoje záujmy, hodnotiť svoje výsledky,
- dokázať samostatne alebo s pomocou uplatňovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri praktických činnostiach v domácnosti,
- s pomocou inej osoby zvládnuť jednoduché práce na pracovisku.

4.1.1 Všeobecné kompetencie

- riešiť jednoduché situácie, používať vhodné výrazové prostriedky(zvukové, verbálne, neverbálne), vhodne reagovať na vopred nenacvičenú jednoduchú situáciu,
- vhodným jednoduchým spôsobom vyjadrovať svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne jednoduchú požadovanú informáciu všeobecného charakteru, hovoriť krátko a súvislo na danú tému,
- oboznámiť sa s nevyhnutnosťou zapojiť sa do spoločenskej praxe a mať prospech zo získavania vedomostí a zručností po celý život,
- primerane ovládať základné schopnosti potrebné na sebapoznávanie a sebaovládanie,
- mať základné schopnosti pre styk s ľuďmi, ovládať a uplatňovať základy spoločenského správania,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a podieľať sa na ich ochrane,
- vytvoriť si jednoduchú predstavu o ľudskom organizme ako celku z hľadiska stavby a funkcie,
- charakterizovať zásady správnej životosprávy, zmysle aktívneho zdravia a zdravého životného štýlu,
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu,

- prejavovať zmysel pre fair-play, kolektívnu spoluprácu a vzájomnú pomoc, najmä hendikepovaným a menej pohybovo nadaným jednotlivcom,
- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, predchádzať úrazom, poskytnúť prvú pomoc pri úraze.

5 CHARAKTRISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

5.1 Charakteristika vzdelávacích oblastí

Vzdelávací program pre praktickú školu poskytuje vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti, je súčasťou vzdelávacích programov pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím.

Hlavným cieľom nášho ŠkVP je pripraviť žiakov praktickej školy na výkon jednoduchých manuálnych činností - „Praktické práce v domácnosti“. Tento cieľ je v súlade so zameraním školy ako školy rodinného typu a naši žiaci, absolventi praktickej školy, budú schopní po jej ukončení vykonávať jednoduché práce v domácnosti. Z tohto dôvodu sme posilnili i dotáciu vyučovania odbornopraktických predmetov v učebnom pláne.

Edukačný proces v praktickej škole je rozdelený na dve oblasti, ktoré spolu úzko súvisia, na výchovu a vzdelávanie. Vzdelávanie je cielene organizovaný a realizovaný proces výchovného a vzdelávacieho pôsobenia a učenia, zameraného na rozvoj žiaka v súlade s jeho predpokladmi a podnetmi, ktoré stimulujú jeho snahu stať sa harmonickou osobnosťou. Výchova je proces učenia a socializácie, ktorého cieľom je rozvíjať osobnosť žiaka po stránke telesnej a duševnej.

V školskom vzdelávacom programe praktickej školy je obsah vzdelávacích oblastí rozčlenený do vybraných učebných predmetov. Obsah vzdelávania tvorí učivo povinných a voliteľných predmetov. Medzi všeobecnovzdelávacie predmety je zaradený *slovenský jazyk a literatúra, matematika, výchova k mravnosti a k občianstvu, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova*. Odbornopraktické predmety: *rodinná výchova, zdravotná výchova, ručné práce a šitie, príprava jedál a výživa, domáce práce a údržba domácnosti* - sú zamerané na prípravu na rodinný život.

Vzhľadom na podmienky našej školy a v súlade so zameraním školy ponúkame žiakom možnosti rozvíjať svoje praktické zručnosti a schopnosti v kuchyni pri príprave jedál v predmete *pomocné práce v kuchyni*. V predmete *výroba keramiky* im ponúkame možnosť zdokonaľiť sa v manuálnych zručnostiach pri práci s tvárnym materiálom (hlinou) a podporiť ich kreativitu. Tieto predmety sú voliteľnými predmetmi.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VÝCHOVA K MRAVNOSTI A OBČIANSTVU NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA
ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY	RODINNÁ VÝCHOVA
	ZDRAVOTNÁ VÝCHOVA
	RUČNÉ PRÁCE A ŠITIE
	PRÍPRAVA JEDÁL A VÝŽIVA
	DOMÁCE PRÁCE A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI
VOLITEĽNÉ PREDMETY	POMOCNÉ PRÁCE V KUCHYNI
	VÝROBA KERAMIKY

Jazyk a komunikácia

V jazykovej časti vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia je určujúcim cieľom rozvoj komunikačných schopností žiakov. Zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou pomocou spisovného jazyka. Nácvik bežnej spoločenskej konverzácie, rozširovanie a obohacovanie slovnej zásoby a skvalitnenie reči žiakov. Precvičovanie správania sa v praktických životných situáciách. Vypĺňať, štylizovať a písať praktické písomnosti, ktoré budú v živote potrebovať s pomocou osoby za nich zodpovednej.

V literárnej výchove je určujúcim cieľom rozvoj schopností žiaka poznávať svet, rozvojom čitateľských schopností, záujem o čítanie zábavnej literatúry, časopisov, náučnej literatúry. Vytvorenie kladného vzťahu k divadlu, filmu, rozhlasu a televízii i prostredníctvom dramatizácie a inovatívnych prvkov vo vyučovaní. U žiakov s NKS využívame iný spôsob komunikácie-AAK. Reč nahrádzajú alebo ju sprevádzajú gestá, mimika, posunky.

Matematika a práca s informáciami

Cieľom vzdelávania je osvojenie si matematických vedomostí, zručností a návykov, ktoré umožnia žiakom riešiť potrebné praktické úlohy matematického charakteru, s ktorými sa stretnú v živote. Postupné osvojenie si numerácie v obore do 20, 100, 1000. Porovnanie čísel, sčítavanie, odčítavanie. Základy násobenia s využitím kalkulačky. Práca s peniazmi. Poznávanie bankoviek, mincí. Kupovanie a vydávanie peňazí. Zoznámenie sa s jednotkami dĺžky, hmotnosti, objemu a času. V geometrii zoznámenie sa so základnými pomôckami, meranie dĺžok, rysovanie kružnice. Poznávanie rovinných a priestorových útvarov. Osvojiť si elementárne pojmy a zručnosti finančnej gramotnosti v súlade s témami Národného štandardu finančnej gramotnosti. Vedieť v primeranej miere narábať s citlivými osobnými informáciami. Využitie IKT. Zoznámenie sa s počítačom a jeho využitím aj v iných predmetoch a v každodennom živote.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť sa prostredníctvom obsahu snaží uchovať tradičné hodnoty našej spoločnosti, žiaci sú vedení k vnímaniu vlastenectva a národnej hrdosti v kontexte multikulturalizmu. Cieľom je poskytnúť žiakom základné vedomosti o fungovaní demokratickej spoločnosti, právach a povinnostiach občanov. Výchovná zložka je zameraná na vytváranie humánnych vzťahov medzi ľuďmi, v rodine, na pracovisku. Utváranie trvalého záujmu žiakov o sebakontrolovanie a rozvíjanie individuálnych kvalít.

Žiaci si prostredníctvom náboženskej výchovy osvojujú vedomosti a skúsenosti, ktoré neskoršie ovplyvnia ich život a budú mať neodmysliteľný vplyv na ich celkový pozitívny postoj k životu. Žiakom sprostredkúva základné pravdy o Bohu, na základe ktorých sa budú aj ďalej formovať a rozvíjať v kresťanskom životnom štýle vo všetkých oblastiach spoločenského a osobného života.

Umenie a kultúra

Cieľom vzdelávacej oblasti je výchova citlivého a vnímavého človeka. Estetická kultivácia žiaka, osvojenie si dobrého vkusu. Schopnosť uvedomovať si krásu okolo seba, v prírode, v umení. Zoznámenie sa s výtvarným a hudobným umením.

Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety výtvarná výchova a hudobná výchova. Vo výtvarnej činnosti si žiaci zdokonaľujú svoj výtvarný prejav kreslením, maľovaním a prácou s rôznymi materiálmi. Postupne získavajú citlivosť k farbám a tvarom. V hudobnej výchove si žiaci vytvárajú kladný vzťah k hudbe prostredníctvom piesní rôzneho hudobného žánru. Poznávajú základné hudobné nástroje, využívajú Orffove nástroje v hudobných a hudobno – pohybových činnostiach. Zúčastňujú sa verejných školských vystúpení a rôznych súťaží, kde môžu prejaviť svoje získané zručnosti

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je primeraná pohybová aktivita. Dôraz v tejto vzdelávacej oblasti je kladený na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života. Cieľom telesnej a športovej výchovy je prostredníctvom pohybových aktivít podporiť každého žiaka v rámci

jeho individuálnych možností, prispievať k pohybovému a športovému rozvoju žiakov. Začlenením tejto skupiny žiakov do netradičných aktivít, tanečných kreácií a atraktívnych športov im poskytnúť vyššiu mieru socializácie.

Odborno-praktické predmety

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre výchovu k zdravému životnému štýlu a zodpovednosti za svoj život. Získanie a zlepšenie základných zručností potrebných pre rodinný život a pre prácu v chránených dielňach a stacionároch. Dodržiavanie zásad bezpečnosti, sebestačnosti a hygieny v jednotlivých oblastiach.

Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety: **rodinná výchova, zdravotná výchova, ručné práce a šitie, príprava jedál a výživa, domáce práce a údržba domácnosti.**

Vyučovacia predmet **rodinná výchova** vychádza z výchovy k zdravému životnému štýlu a zodpovednej úlohy a vzájomnej pomoci v rodine. Poskytuje žiakom základné vedomosti o funkciách rodiny a umožňuje získať zručnosti potrebné pre rodinný život. Predpokladom je využitie netradičných foriem vyučovania, uplatnenie nácviku praktických zručností, situačných hier, ako aj využitie vlastných skúseností žiakov.

Cieľom vyučovacieho predmetu **zdravotná výchova** je poznanie vlastného tela a vytvorenie správneho vzťahu k ochrane osobného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny. Prevládajúcou formou vyučovacieho predmetu je aktívna starostlivosť o zdravie, praktické cvičenia, besedy a návštevy zdravotných zariadení.

Učivo vyučovacieho predmetu **ručné práce a šitie** má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti odievania a módy, ručných prác a údržby odevov. Nadobudnuté zručnosti majú žiaci využiť v domácnosti. Žiaci sa oboznámia so základnými poznatkami o odevných materiáloch, o základnej údržbe a úprave odevov. Získajú základné zručnosti v oblasti ručného šitia, prípadne háčkovania a pletenia, a to podľa ich individuálnych schopností.

Vyučovacia predmet **príprava jedál a výživa** je zameraný na získavanie vedomostí a zručností pri príprave jedál. Žiaci sa naučia organizovať si prácu, dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy, správne stolovať a vedieť využívať návod v kuchárskych knihách, časopisoch, na obaloch potravinárskych výrobkov. Získať praktické zručnosti pri príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne.

Cieľom učebného predmetu **domáce práce a údržba domácnosti** je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre život v rodine. Oboznámiť žiakov so zásadami organizácie pracovných činností a postupov v domácnosti. Výchovným cieľom je naučiť žiakov šetrne, hospodárne a bezpečne zaobchádzať s vybavením domácnosti .

Voliteľné predmety

Cieľom predmetu **pomocné práce v kuchyni** je naučiť žiakov ovládať všetky pomocné práce v kuchyni pri príprave jedál a pokrmov a podporiť tak ich úspešnosť v samotnom varení a zvládaní domácnosti.

Špecifické ciele pomocných prác v kuchyni:

- dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy pri práci v kuchyni a pri manipulácii s prístrojmi,
- orientovať sa v obchode pri nákupe potravín, vedieť posúdiť ich čerstvosť, vedieť ich uskladniť,
- používať čistiace prostriedky v kuchyni,
- používať osobné ochranné pracovné prostriedky pri práci v kuchyni, dodržiavať poriadok a čistotu v kuchyni,
- obsluhovať a vyčistiť elektrospotrebiče,
- popísať a demonštrovať prípravu teplých nápojov a polievky,
- triediť a ukladať odpadky v kuchyni, chrániť životné prostredie,
- pomenovať a demonštrovať kuchynský servis, jeho použitie na rôzne príležitosti,
- popísať a demonštrovať zásady spoločenského správania a základné pravidlá stolovania,
- pripraviť stolovanie každodenné, príležitostné,
- pripraviť slávnostnú tabuľu.

Učivo predmetu pomocné práce v kuchyni je určené pre dievčatá aj pre chlapcov, vychádza z výchovy k zdravej životospráve, zdravému stravovaniu. Oboznámi žiakov so zásadami organizácie pracovných postupov v kuchyni. Žiaci pracujú s konkrétnymi pracovnými pomôckami. Učia sa obsluhovať pracovné nástroje a mechanické stroje, bezpečnosť pri práci s nimi a dodržiavanie hygieny. Získané poznatky a zručnosti žiaci uplatnia v rodine alebo v chránenom bývaní. Cieľom voliteľného predmetu pomocné práce v kuchyni je získať zodpovednosť za zdravý spôsob života, vytvoriť si správny vzťah k stravovaniu. Nadobudnúť základné vedomosti a zručnosti v oblasti stravovania, bezpečnosti s pracovnými pomôckami a nástrojmi. Dosiahnuť samostatnosť pri sebaobslužných prácach v príprave jednoduchých pokrmov teplej a studenej kuchyne. Naučiť sa udržiavať poriadok v kuchyni.

Učebný obsah predmetu v 1. – 3. ročníku je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Obsahovo nadväzuje na obsah predmetu príprava jedál a výživa. Poskytuje žiakom základné poznatky v oblasti stravovania. Pomáha získať praktické zručnosti v príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne.

Cieľom predmetu **výroba keramiky** je naučiť žiakov základné činnosti a práce s hlinou a výrobu keramiky, jej využitie v bežnom živote a v domácnosti. Úlohou je prehĺbiť u žiakov vzťah k práci a rozvíjanie manuálnych zručností a estetického cítenia.

Špecifické ciele výroby keramiky:

- poznať stručné dejiny keramickej tvorby, tradíciu ľudových remesiel a súčasné trendy v keramickej tvorbe,
- poznať materiálne a technické zriadenie keramickej dielne,

- získať kompetencie na vyhotovenie jednoduchých a úžitkových predmetov pri ručnej keramickej tvorbe,
- získať kompetencie a technickú zručnosť pri tvorbe vlastného predmetu,
- inšpirovať sa tradíciami pri dekorácii keramických plôch a vedieť nájsť vlastnú cestu pomocou experimentovania,
- získať gramotnosť a zručnosť pri tvorbe glazovania predmetu,
- získať informácie a kompetencie pri vypaľovaní predmetu,
- rozvíjať osobnosť prostredníctvom výtvarného zážitku,
- rozvíjať kreatívne postupy pri realizácii pracovnej činnosti s keramickou hlinou a pri práci v skupine.

Žiaci sa naučia pracovať s keramickou hmotou – hlinou v keramickej dielni. Oboznámia sa teoreticky a prakticky s pojmami, postupmi a pomôckami, s ktorými sa budú v tvorivom keramickej procese stretávať. Naučia sa podrobnému návodu ako pracovať s keramickou hlinou v keramickej dielni. Používaním glazúr a farieb pri povrchovej úprave výrobkov pri maliarskych a plastických dekoračných technikách získavajú praktické zručnosti pri zdobení keramických výrobkov. Učia sa pripraviť výrobky na vypálenie sušením, nakladať výrobky do pece, oboznámia sa s ich pálením. Tematické celky sú rozdelené do troch ročníkov, činnosti sa opakujú a prechádzajú od najjednoduchších praktických úkonov k zložitejším podľa stanoveného technologického a pracovného postupu. Dôležitou úlohou výroby keramiky je vypestovať uvedomelý vzťah žiakov k hospodárnemu a efektívnemu využívaniu surovín. Dôraz sa tiež kladie na otázky bezpečnosti a hygieny pri práci. Nadobudnuté zručnosti majú žiaci využiť pre potreby vlastnej rodiny, prípadne pre prácu v chránenej dielni a pre vlastné potešenie a sebarealizáciu. Tento voliteľný predmet má okrem nadobúdania a zdokonaľovania manuálnych zručností aj terapeutické a výchovné účinky.

6 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÚDIU

6.1 Organizácia prijímacieho konania

Postup pri prijímaní žiakov do Praktickej školy prebieha podľa § 101, § 62 - 68 zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a v súlade s § 8 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách. O prijatí žiaka do školy rozhodne písomne riaditeľ školy.

6.2 Kritéria pre prijatie žiakov do Praktickej školy v Zlatých Moravciach

Praktická škola (podľa § 99 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní) je typ školy, v ktorej vzdelávacie programy poskytujú vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností.

Praktická škola v Zlatých Moravciach poskytuje prípravu v odbore: **Praktické práce v domácnosti.**

Číslo odboru: **649 22 00**

Kód Praktickej školy v Zlatých Moravciach: **710 226 969**

6.3 Prijímanie do praktickej školy

V súlade s § 101 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní, po prerokovaní na pedagogickej rade riaditeľka určuje kritériá na prijatie žiaka do praktickej školy nasledovne:

- do praktickej školy sa prijímajú žiaci s mentálnym postihnutím alebo žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorí ukončili základnú alebo povinnú školskú dochádzku a ich stupeň postihnutia im neumožňuje zvládnuť prípravu v odbornom učilišti (ide o žiakov zo špeciálnych základných škôl, špeciálnych tried základných škôl a integrovaných žiakov zo ZŠ, ktorí boli vzdelávaní podľa variantu B a C, alebo menej zručných žiakov vzdelávaných podľa variantu A),
- do praktickej školy možno prijať žiaka, ktorý nebol úspešný na prijímacom pohovore do odborného učilišťa (rozhodnutie o neprijatí do OU doloží zákonný zástupca žiaka),
- do praktickej školy sa prijímajú aj iné fyzické osoby s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, ktoré dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávané v odbornom učilišti alebo praktickej škole,
- do praktickej školy môže byť prijatý uchádzač, ktorý neukončil vzdelávací program základnej školy v poslednom ročníku alebo posledný ročník neukončil úspešne/ Škol. zákon §62/.

K prijatiu žiaka do praktickej školy treba predložiť:

- prihlášku žiaka do praktickej školy potvrdenú špeciálnou základnou školou alebo základnou školou a dorastovým alebo detským lekárom,
- žiadosť zákonného zástupcu o prijatie žiaka do praktickej školy,
- psychologické vyšetrenie so stanovením mentálnej úrovne žiaka,,
- špeciálnopedagogické vyšetrenie,
- zápisný lístok na štúdium na strednej škole.

Do praktickej školy budú prijatí žiaci na základe:

a) absolvovania individuálneho pohovoru a pohovoru so zákonným zástupcom,

b) zvládnutia primeraných manuálnych zručností v sebaobsluže a samostatnosti v rozsahu:

- mať osvojené hygienické návyky,
- samostatne sa obliecť, obuť, zapnúť zapínadlá, zložiť základné kusy oblečenia,
- samostatne stolovať, pomenovať a používať potreby pre stravovanie,
- samostatne strihať papier, textil po čiare, navliecť niť do hrubej ihly,
- podľa pokynov manipulovať s drobným materiálom (triediť, ukladať, navliekať, priraďovať),
- odliatť tekutinu z fľaše do pohára, presypať sypký materiál z nádoby do nádoby,
- preniesť a odložiť predmety podľa pokynov.

Prijímací pohovor sa vykonáva v dvoch termínoch v jednom kole.

Zverejnenie výsledkov prijímacieho konania

Riaditeľka školy zverejní výsledky prijímacieho pohovoru do troch pracovných dní odo dňa konania 2. termínu 1. kola prijímacích pohovorov.

Prihlášku na štúdium do praktickej školy je potrebné doručiť do stanoveného termínu **na adresu:**

Spojená škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce.

Uchádzačovi, ktorý sa zo závažných dôvodov nemôže zúčastniť na prijímacom pohovore v stanovených termínoch, určí riaditeľka školy náhradný termín najneskôr v poslednom týždni augusta, pričom dôvod neúčasti na prijímačej skúške oznámi uchádzač alebo zákonný zástupca maloletého uchádzača riaditeľke školy najneskôr v deň konania prijímacieho pohovoru do 8:00 hod. a riaditeľka školy v takom prípade rezervuje miesto v počte žiakov, ktorých prijíma do prvého ročníka

Záver z prijímacieho pohovoru:

- Žiak vyhovel prijímaciemu pohovoru, ak spĺňa požadované kritériá
- Žiak nevyhovel prijímaciemu pohovoru, ak nesplnil viac ako polovicu z požadovaných kritérií.

6.4 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Príprava v praktickej škole trvá najviac tri roky. V každom ročníku žiaci dostávajú vysvedčenie. Hodnotenie je slovné. Školský vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného školským vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činností, ktoré je žiak schopný vykonávať.

Stupeň dosiahnutého vzdelania - na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie:

„Žiak/žiačka získal/získala nižšie stredné odborné vzdelanie.“

6.5 Stanovenie konkrétnych požiadaviek vo vzťahu k celkovému zhodnoteniu manuálnych zručností absolventov

Absolvent Praktickej školy v Zlatých Moravciach so zameraním Pomocné práce v domácnosti by mal zvládnuť:

- pripraviť jednoduché občerstvenie (pripraviť nátierku, krájať a natierať chlieb, čistiť a krájať zeleninu a ovocie, pripraviť teplý nápoj – kakao, čaj),
- pripraviť slávnostnú tabuľu, použiť vhodný servis a prestieranie,
- pomenovať použité pomôcky, umyť a utrieť použitý riad a pomôcky, uložiť ich na pôvodné miesto,
- vyrobiť z keramickej hliny výrobky - svietnik, stojan na servítky, misku (ručným modelovaním).

6.6 Podmienky prerušenia, zanechania štúdia, prestupu na inú školu

Prestup žiaka na inú školu, prerušenie štúdia a zanechanie štúdia je možné na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka.

7 ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY VYUČOVANIA

Vzdelávanie v praktickej škole trvá tri roky. Vyučovací čas žiaka je v 1., 2. a 3. ročníku minimálne 26 hodín a maximálne 28 hodín týždenne. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov. Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený rámcovými učebnými osnovami vyučovacích predmetov alebo modulov.

Ak zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vzdelávanie žiaka podľa vypracovaného učebného plánu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Vyučovanie začína o 8.00 hod.. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku. Výchovno- vzdelávacie proces sa riadi Zákomom o výchove s vzdelávaní (školský zákon). Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa školského poriadku, ktorý zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidlá správania sa žiakov na vyučovaní a obsahuje práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou organizačného poriadku školy a pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so školským poriadkom každý rok na prvej triednickej hodine. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.

V škole sa vyučuje podľa rozvrhu hodín schváleného riaditeľkou školy. Meniť schválený rozvrh hodín je neprípustné. Výnimky povoľuje riaditeľka školy alebo jej zástupkyňa. Rozvrh hodín je umiestnený v každej triede.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov sú výlety, vychádzky, exkurzie a mimoškolské akcie, ktoré predstavujú integrujúcu zložku vedomostí, zručností a postojov. Ich organizáciu, zabezpečenie a priebeh upravuje interná smernica.

Činnosť záujmových útvarov sa koná po vyučovaní.

Vyučovacia hodina	Prestávka
1. 8:00 - 8:45	8:45 - 8:55
2. 8:55 - 9:40	9:40 - 9:55 Veľká prestávka
3. 9:55 - 10:40	10:40 - 10:50
4. 10:50 - 11:35	11:35 - 11:45
5. 11:45 - 12:30	12:30 - 13:00 Obedná prestávka
6. 13:00 - 13:40	

7.1 Metódy vyučovania

Metódy vyučovania sú spôsoby usporiadania a realizácie vyučovacej činnosti učiteľa na dosiahnutie vytýčených vyučovacích cieľov. Výber metód musí vyhovovať obsahu vyučovacej hodiny, žiakom, učiteľovi, materiálno-technickému vybaveniu a samozrejme cieľu vyučovacej hodiny. Okrem toho výber metód závisí ešte od nasledovných činiteľov:

- od druhu a stupňa postihnutia alebo narušenia vyučovaných žiakov,
- od cieľov a obsahu vzdelávania,
- od vybavenia školy i žiaka vhodnou kompenzačnou technikou.

Vo výchovno-vyučovacom procese v praktickej škole využívame hlavne metódy:

- a) podľa etáp vyučovacieho procesu,**
- b) podľa spôsobov sprostredkovania informácií,**
- c) inovatívne metódy vo vyučovaní,**

a) Podľa etáp vyučovacieho procesu

- motivačné,
- expozičné,
- fixačné,
- diagnostické a klasifikačné.

Z motivačných metód využívame hlavne –motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačnú demonštráciu, motivačnú výzvu, pochvalu a povzbudenie.

Z expozičných metód využívame najčastejšie – slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, opis, rozhovor, dramatizáciu, demonštráciu činnosti, obrazov, pozorovanie, manipuláciu s predmetmi).

Z fixačných metód sa v našej škole najviac využíva opakovanie, upevňovanie a precvičovanie prebratého učiva.

Z diagnostických metód sa najčastejšie uplatňujú – pozorovanie žiaka, pozorovanie v určitých situáciách, rozbor žiackych prác, ústne skúšanie a praktické skúšanie.

b) Podľa spôsobov sprostredkovania informácií v rámci vyučovacieho procesu u žiakov s postihnutím využívame nasledovné metódy:

- metóda viacnásobného opakovania informácie,
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie,
- metóda multisenzorického sprostredkovania,
- metóda optimálneho kódovania,
- metóda sprostredkovania náhradnými komunikačnými systémami,
- metóda modifikácie kurikula,
- metóda intenzívnej motivácie,

- metóda algoritmickej kurikula,
- metóda zapojenia kompenzačných technických prostriedkov,
- metóda postupnej symbolizácie,
- metóda zapojenia náhradných kanálov,
- metóda pozitívnej psychickej tonizácie,
- metóda využívania inštrukčných médií,
- metóda aplikácie individuálnych vzdelávacích programov.

Tieto špeciálne metódy využívame aj v závislosti od foriem sprostredkovania informácií a to:

- metódy **slovného** sprostredkovania,
- metódy sprostredkovania **pohybom** (rúk, mimikou),
- metódy sprostredkovania **inštrukčnými médiami**,
- metódy sprostredkovania **technickými prostriedkami**,
- metódy kombinované.

c) Inovatívne metódy vo vyučovaní

Inovatívne metódy sú veľmi účinné pre rozvoj tvorivosti, komunikácie, tímovej práce. Sú prínosné pre získavanie vedomostí a účinné pri práci s informáciami. Uvádzame tie, ktoré najčastejšie využívame na vyučovaní a ktoré sa stretávajú s kladnou odozvou zo strany žiakov:

- situačné metódy,
- inscenačné metódy,
- integrované tematické vyučovanie,
- učenie na stanovištiach,
- kooperatívne vyučovanie,
- didaktická hra,
- pexeso,
- dramatizácia,
- projektové vyučovanie,
- využívanie IKT.

7.2 Učebné pomôcky

PC, kopírovacie a rozmnožovacie stroje, interaktívne tabule, tablety, projektory, výukové multimedialne programy, CD prehrávače, CD nosiče, televízor, digitálny fotoaparát, pracovné listy vytvorené učiteľom (individuálne pracovné listy), odborná literatúra, doplnková pomocná literatúra, encyklopédie, učebné texty, karty na precvičovanie rôznych oblastí, demonštračné obrázky, Orffove

hudobné nástroje, akordeón, syntetizátor, školské obrazy, fotografie, mapy, prírodniny, modely (peňazí, ľudskej kostry, vnútorných orgánov), vzorky výrobkov, kalkulačky, pieskový stôl, cvičné plastové dosky na preťahovanie a prevliekanie bužírky, šnurovačky, vyšivačky, skrutky, skladačky, stavebnice, puzzle, mozaiky, fitlopty, trampolína, stolnotenisový stôl, palice Nordic Walking, bicykle, kolobežky, kolieskové korčule, prírodná kladina, pomôcky na florbal, stepper, akupresúrny chodník, rehabilitačný bicykel, vybavenie školskej kuchynky (elektrický sporák a rúra, chladnička, umývačka riadu, kuchynský robot, mixér, hrnce, váha, kompletný inventár kuchyne, bežný a slávnostný servis), žehlička, žehliaca doska, práčka, sušička, pomôcky na prácu s hlinou (vykrajovačky, formičky, valčeky, hrnčiarsky kruh, keramická pec), materiál a pomôcky na pletenie košíkov, šijací stroj, pomôcky na ručné šitie, nástroje na obrábanie dreva, pracovný stôl – ponk, zverák, akuskrutkovač.

7.3 Učebný plán pre praktickú školu

Štátny vzdelávací program/Školský vzdelávací program

Kategoríe a názvy vzdelávacích oblastí	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
	1.	2.	3.	spolu
Ročník				
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8+2	8+2	8+2	24+6
Jazyk a komunikácia <i>slovenský jazyk a literatúra</i>	1+1	1+1	1+1	3+3
Matematika a práca s informáciami <i>matematika</i>	2	2	2	6
Človek a spoločnosť <i>výchova k mravnosti a občianstvu</i> <i>náboženská výchova</i>	1 +1	1 +1	1 +1	3 +3
Umenie a kultúra <i>hudobná výchova</i> <i>výtvarná výchova</i>	1 1	1 1	1 1	3 3
Zdravie a pohyb <i>telesná a športová výchova</i>	2	2	2	6

ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY	8+3	8+3	8+3	24+9
<i>rodinná výchova</i>	1+1	1+1	1+1	3+3
<i>zdravotná výchova</i>	2	2	2	6
<i>ručné práce a šitie</i>	1+1	1+1	1+1	3+3
<i>príprava jedál a výživa</i>	3	3	3	9
<i>domáce práce a údržba domácnosti</i>	1+1	1+1	1+1	3+3
VOLITEĽNÉ PREDMETY	5	5	5	15
<i>pomocné práce v kuchyni</i>	3	3	3	9
<i>výroba keramiky</i>	2	2	2	6
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
SPOLU	26	26	26	78

Poznámky k učebnému plánu:

a) Počet týždenných vyučovacích hodín v školskom vzdelávacom programe je 26 hodín, za celé štúdium 78 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v praktickej škole sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, výchovno-vzdelávacie kurzy, atď.

Vyučovacia hodina trvá 45 minút. Z dôvodu zdravotného stavu žiaka môže učiteľ skrátiť poslednú vyučovaciu hodinu na 40 minút. V triede praktickej školy sa spájajú do dvojhodinových celkov nasledovné predmety: výroba keramiky, domáce práce a údržba domácnosti, pomocné práce v kuchyni. Predmet príprava jedál a výživa má dotáciu 3 vyučovacie hodiny. Vyučujeme ho v jednom dvojhodinovom celku a v 1 vyučovacej hodine. Vyučovanie sa realizuje v cvičnej kuchynke v suteréne školy Trieda sa nedelí na skupiny pri vyučovaní odbornopraktických a profilujúcich predmetoch.

b) Organizácia vyučovania spojených ročníkov:

V triede praktickej školy so spojenými ročníkmi zaraďujeme na vyučovaciu hodinu rovnaké predmety. Zaradenie rovnakých vyučovacích predmetov na vyučovaciu hodinu má tieto pozitíva:

- vzhľadom na príbuznosť učiva a uplatňovanie prevažujúcich vyučovacích metód v danom predmete sa pozornosť učiteľa netriešti, prechod v práci z jedného ročníka na iný je plynulejší,

- rovnaký predmet a príbuznosť učiva nerozptyľuje pozornosť žiakov, učivo jedného ročníka nie je zaujímavé pre iný ročník,

- rovnaký predmet poskytuje možnosť spolupráce žiakov, napr. v rámci skupinového, problémového vyučovania a didaktické pomôcky slúžia všetkým žiakom.

Hlavnou požiadavkou pri vyučovaní spojených ročníkov v jednej triede je striedanie priamej práce učiteľa so žiakmi a samostatnej práce žiakov. Priama práca učiteľa so žiakmi musí byť súčasťou každej vyučovacej hodiny. V rámci nej využíva učiteľ rôznorodé vyučovacie formy a metódy – frontálne vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, zážitkové vyučovanie, projektové vyučovanie. V rámci samostatnej práce využíva učiteľ tiché čítanie, písanie, praktickú samostatnú prácu, relaxáciu. V súčasnosti využívame v triede praktickej školy alternatívne prístupy k vyučovaniu spojených ročníkov v triede :

- spoločná práca ročníkov,

- riešenie spoločných, ale diferencovaných úloh žiakmi dvoch ročníkov,

- skupinová práca v odbornopraktických a voliteľných predmetoch.

e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Vyučovanie sa uskutočňuje v nedelených skupinách- nakoľko zo skupiny dievčat a chlapcov by sa nevytvorila skupina.

d) Štruktúra voliteľných vyučovacích predmetov je nasledovná:

Pomocné práce v kuchyni - dotácia predmetu je 3 vyučovacie hodiny, z toho 2 hodiny sa vyučujú v jednom celku. Vzdelávanie sa realizuje v cvičnej kuchynke a jedálni.

Výroba keramiky – dotácia predmetu je 2 vyučovacie hodiny, vyučuje sa v jednom dvojhodinovom celku. Vzdelávanie sa realizuje v keramickej dielni.

e) Disponibilné hodiny sme riešili nasledovne :

Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na vzdelávanie, efektívne využitie medzipredmetových vzťahov na vyššej úrovni.

Vo všeobecnovzdelávacích predmetoch vo vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia sme na upevnenie komunikačných a jazykových zručností, rozvíjanie čitateľských zručností posilnili hodinovú dotáciu **slovenského jazyka a literatúry** o 1 hodinu. Na upevnenie morálnych vlastností vo vzdelávacej oblasti človek a spoločnosť sme o 1hodinu posilnili vyučovanie **náboženskej výchovy**.

Odbornopraktické predmety - predmety **ručné práce a šitie, domáce práce a údržba domácnosti a rodinná výchova** sme posilnili o 1 vyučovaciu hodinu – vyučujú sa 2 vyučovacie hodiny týždenne, pričom vyučovanie v predmete domáce práce a údržba domácnosti sa realizuje v jednom

dvojhodinovom celku. Posilnenie hodinovej dotácie si vyžiadala obsahová náplň predmetov a v prvých dvoch prípadoch časová náročnosť praktických činností.

f) Pre skvalitnenie komplexného rozvoja žiakov s viacnásobným postihnutím využívame prvky bazálnej stimulácie a podporné pedagogické prostriedky v multisenzorickom koncepte Snoezelen.

g) Pre zlepšenie a udržanie priaznivého zdravotného stavu žiakov im umožňujeme pobyt v relaxačno-rehabilitačnej miestnosti (wellness).

8 PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezové témy odrážajú vo vyučovacom procese aktuálne problémy súčasného sveta a preto sú neoddeliteľnou súčasťou vzdelania. Prierezové témy v sebe zahŕňujú kľúčové kompetencie a ich realizácia sa premietne do práce každého učiteľa.

Z daných prierezových tém nevytvárame samostatné vyučovacie predmety, ale integrujeme ich do všetkých vyučovacích predmetov všetkých ročníkov.

Prierezové témy:

- osobnostný a sociálny rozvoj
- environmentálna výchova
- mediálna výchova
- multikultúrna výchova
- ochrana života a zdravia
- výchova k manželstvu a rodičovstvu

Prierezové témy sú primerane začlenené do jednotlivých predmetov. Ich uplatňovanie si učiteľ naplánuje v konkrétnej príprave na vyučovanie.

Osobnostný a sociálny rozvoj sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;

- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplyva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy Mediálna výchova je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;

- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Multikultúrna výchova - s aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva. S prierezovou témou Multikultúrna výchova úzko súvisí regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – slovenský jazyk a literatúra, výtvarná výchova, hudobná výchova, rodinná výchova, výchova k mravnosti a občianstvu a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Ochrana života a zdravia - sa realizuje v rámci vyučovacích predmetov zdravotná výchova, telesná a športová výchova, pri iných organizačných formách vyučovania – účelových cvičeniach. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar. Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;

- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu - dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia.

Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

9 VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky - slovenský jazyk.

10 PODMIENKY NA REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

10.1 Charakteristika pedagogického zboru

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú a druhú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície). Svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím. Vytvárajú a podporujú vhodné podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov. Sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi. Preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení a pozitívnom riadení triedy. Pedagogickí zamestnanci sa vyznačujú vysokou dávkou empatie a trpezlivosti. Svoje pedagogické majstrovstvo si každoročne zvyšujú absolvovaním rôznych druhov a foriem vzdelávania, čo sa následne prejavuje v zavádzaní inovácií a vo väčšej tvorivosti vo vyučovaní. Riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste. Súčasťou kolektívu sú pedagógovia schopní vzájomnej efektívnej a ľudskej podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Triedny učiteľ v príslušnej triede vyučuje, zodpovedá za vedenie príslušnej pedagogickej dokumentácie týkajúcej sa žiaka triedy, utváranie podmienok na rozvoj pozitívnych sociálnych väzieb medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a zamestnancami školy, spolupracuje so zákonným zástupcom a ostatnými pedagogickými zamestnancami, poskytuje žiakom a zákonným zástupcom pedagogické poradenstvo.

Vychovávateľ vykonáva pedagogickú činnosť pri uskutočňovaní výchovného programu školy.

10.2 Personálne zabezpečenie

Výchovno-vzdelávací proces zabezpečujú pedagogickí zamestnanci a podieľajú sa na ňom aj odborní zamestnanci ČŠPP (pri ŠZŠ):

Psychopéd - vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky žiakov so ŠVVP, poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Logopéd - s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva, vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Školský psychológ - vykonáva odborné činnosti v rámci psychologической diagnostiky (okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka), na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Somatopéd - poskytuje odbornú starostlivosť žiakom s telesným a viacnácobným postihnutím. Poskytuje poradenský špeciálnopedagogický servis rodičom a učiteľom. So žiakmi vykonáva individuálne intervencie zamerané na rozvoj pohybových schopností, zlepšenie a udržanie priaznivého zdravotného stavu.

Surdopéd - poskytuje odbornú starostlivosť žiakom so sluchovým postihnutím. Poskytuje poradenský špeciálnopedagogický servis rodičom a učiteľom. So žiakmi vykonáva individuálne intervencie zamerané na rozvoj komunikačných zručností.

Výchovný poradca vykonáva poradenstvo pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb žiakov a kariérového poradenstva. V prípade potreby sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické, sociálne, psychoterapeutické, reedukačné a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi. Úzko spolupracuje s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. Zaoberá sa profesijnou orientáciou a rozmiestnením žiakov po ukončení štúdia.

Kompetencie výchovného poradcu:

- k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov jasne vymedziť opatrenia na predchádzanie a riešenie šikanovania v komplexnej stratégii školy a uplatňovať jej realizáciu v praxi, vypracovať/aktualizovať internú smernicu k prevencii šikanovania,
- v spolupráci s poradnými orgánmi riaditeľa školy vypracovať/aktualizovať školský poriadok; v spolupráci s poradnými orgánmi riaditeľa školy vypracovať/aktualizovať systém kontroly a hodnotenia žiakov, konzultácia s triednym učiteľom ohľadom uloženia výchovných opatrení žiakov,
- konzultácie s učiteľmi, zákonnými zástupcami ohľadom správania žiaka, evidencia žiakov s problematickým správaním; pohovor so žiakom pri problémoch v správaní, podozrení na šikanovanie, osobných problémoch, premostenie informácií medzi školou a rodinou; monitorovanie plnenia pravidelnej školskej dochádzky, obmedziť počet tých, ktorí školskú dochádzku neukončia,
- zabezpečenie zberu informácií o záujme žiakov o praktickú školu pre ŠVS, vypísanie prihlášok do praktickej školy v určených termínoch, vypísanie zápisných lístkov; zabezpečenie diagnostických vyšetrení v zariadeniach výchovného poradenstva; sprostredkovanie informácií a konzultácií o možnostiach uplatnenia sa absolventa praktickej školy v chránených dielňach, podporovanom bývaní, či umiestnenia v dennom či týždennom stacionári, zariadení sociálnej starostlivosti.
- sprostredkovanie informácií zákonným zástupcom žiakov PRŠ o práci mimovládnych organizácií.

Pedagógovia, ktorí vyučujú v praktickej škole sú členmi metodického združenia PRŠ.

Kompetencie metodického združenia (MZ) praktickej školy:

- pomáha riaditeľovi školy pri pedagogickom riadení, kontrole výchovno-vzdelávacieho procesu školy (na vytváraní a plnení plánu hospitačnej činnosti, na pláne otvorených hodín, na pláne osobného profesijného rasu členov MZ),

- zaoberá sa pedagogickými a výchovno-vzdelávacími problémami,
- koordinuje ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov; združuje učiteľov praktickej školy,
- plánuje rozvoj využívania didaktickej techniky, zbierok učebných pomôcok, kompenzačných pomôcok, knižnice, vybavenosti učební,
- pracuje podľa plánu, stretáva sa minimálne štyrikrát do roka; zameriava sa na odbornú úroveň výučby predmetov; kontroluje vedenie predmetovej dokumentácie; zhromažďuje potrebné informácie o vzdelávacích potrebách členov.

Činnosti MZ: školenia, prednášky, semináre, otvorené hodiny, vzájomné hospitácie, rozbor, diskusie, závery...

Kompetencie vedúceho MZ praktickej školy:

- vedenie riadnych i mimoriadnych zasadnutí MZ; vedenie zápisov zo zasadnutí MZ,
- plnenie plánu práce MZ,
- odborná úroveň výučby učebných predmetov zastúpených MZ,
- vedenie pedagogickej dokumentácie, odborná úroveň spracovania základných pedagogických dokumentov,
- plnenie úloh uložených MZ vedením školy,
- zhromažďovanie potrebných informácií o vzdelávacích potrebách členov MZ,
- účasť na zasadnutí vedenia školy, predkladanie návrhov na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu na škole,
- kontrola a hodnotenie odborného-metodickej úrovne výchovy a výučby,
- účasť na hospitácii vedenia školy na výučbe,
- kontrola priebežného plnenia tematických plánov učiteľa,
- byť informovaný o zásadných otázkach výchovno-vzdelávacej práce školy.

Realizáciu tém prevencie závislosti, sociálno-patologických javov, výchovy k ľudským právam, duševného zdravia, environmentálnej výchovy, obezity, obchodovania s ľuďmi, šikanovania zabezpečujú koordinátori.

10.3 Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Pri materiálno-technickom a priestorovom zabezpečení školy sa riadime zásadou, že aj prostredie vychováva. Pekná, čistá, esteticky upravená a dobre materiálne vybavená škola je prvým krokom k úspešnej výchove a vzdelávaniu zdravotne znevýhodnených žiakov.

Budova školy je trojpodlažná. Na prízemie budovy zabezpečený bezbariérový vstup pomocou schodiskovej plošiny. V triedach sa nachádza moderné vybavenie, nový školský nábytok, keramické tabule a v troch triedach sú interaktívne tabule. V budove je 14 klasických tried a odborné učebne:

- učebňa informatiky (11 počítačov, počítačová sieť, softvérové vybavenie, tabuľa flipchart), v ktorej je umiestnená žiacka knižnica,
- školská dielňa na práce s hlinou, drevom, vybavenú hrnčiarskym kruhom, pecou na vypaľovanie keramiky, pracovným stolom - ponkom, zverákom,
- praktická učebňa na vyučovanie tkania a iných ručných prác so 6 tkáčskymi stavmi a 2 šijacími strojmi,
- cvičná kuchynka s kompletným vybavením,
- učebňa ILI vybavená logopedickým zrkadlom, PC s programom DysCom, Fono,
- relaxačno-rehabilitačná miestnosť pre žiakov s viacnásobným postihnutím vybavená vírivkou, sprchou, infrasaunou, masážnym stolom, ležadlami,
- multisenzorická miestnosť konceptu Snoezelen na podporné pedagogické prostriedky,
- bezpodnetná miestnosť.

V areáli školy sa nachádzajú kvetinové záhony, skalka a políčko s liečivými bylinkami na vyučovanie pestovateľských prác. Škola nemá vlastnú telocvičňu. Telesná a športová výchova sa realizuje na školskom dvore, v spoločenskej miestnosti, na ihrisku SOŠt (neďaleko našej školy), v telocvični SOŠt (po dohode s jej vedením), na dopravnom ihrisku, v neďalekom mestskom parku.

Spoločenské akcie, prednášky, besedy, prezentácie, vystúpenia žiakov školy sa organizujú v spoločenskej miestnosti. Zariadenie spoločenskej miestnosti tvorí 60 čalúnených stoličiek, skrine, v ktorých sú uložené stavebnice z projektu LEGO DACTA. Nachádza sa v nej klavír, syntetizátor, stolík s hudobnými nástrojmi, TV, DVD prehrávač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, videorekordér, CD prehrávače a šesť stolových počítačov. Spoločenská miestnosť je využívaná na vyučovanie hudobnej výchovy, telesnej a športovej výchovy, na premietanie filmov, na vyučovanie so stavebnicou Lego Dacta.

Pre manažment školy je k dispozícii kancelária riaditeľa, zástupcu a kancelária pre ekonomický úsek.

Pedagogickí zamestnanci využívajú zborovňu, pedagogickú knižnicu v riaditeľni, miestnosť pre zástupcu riaditeľa školy. Správni zamestnanci majú k dispozícii miestnosť pre ekonomickú pracovníčku a miestnosť pre školníčku.

V suteréne budovy sa nachádzajú žiacke šatne, dielňa na práce s drevom a hlinou, cvičná kuchynka s malou jedálňou, WC, relaxačno-rehabilitačná miestnosť so sprchou, vírivkou a infrasaunou. V suteréne sa nachádza tiež práčovňa s automatickou práčkou a sušičkou na bielizeň, kabinet s učebnými pomôckami a archív.

Na každom poschodí budovy je WC s umyvárkou, na prízemí sa nachádza bezbariérové WC pre vozíčkarov. Vybavenie učiteľského kabinetu priebežne dopĺňame, obmieňame a vymieňame učebné pomôcky za modernejšie a efektívnejšie.

V areáli školy sa nachádza budova, v ktorej je praktickú učebňa na tkanie a multisenzorická miestnosť konceptu Snoezelen. Náradie a pomôcky na práce na pozemku máme uskladnené v náradovni, ktorá sa nachádza v areáli školy. Bicykle a kolobežky sú uložené v kovovom sklade. Na školskom dvore je umiestnený drevený altánok slúžiaci na výchovno – vzdelávaciu činnosť v letnom období, prírodná kladina, drevené preliezky, drevená hojdačka, lavičky, záhradný krb, trampolína, bylinkový záhon. Tu trávia žiaci prestávky, prebieha tu výchovno-vzdelávacia činnosť školského klubu, relaxácia žiakov. Prízemie, suterén budovy a exteriér školy je monitorovaný kamerovým systémom.

Klasická trieda, okrem charakteru bežnej triedy, zodpovedá stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu, je vybavená didaktickými, špeciálnymi a kompenzačnými pomôckami podľa potrieb žiakov. Trieda praktickej školy sa nachádza na prízemí, vedľa riaditeľne. Edukačný proces sa môže realizovať v:

- klasickej triede
- počítačovej miestnosti (školskej knižnici)
- multimedialnej učebni s interaktívnou tabuľou, projektorom, notebookom
- keramickej (drevo) dielni
- cvičnej kuchynke, cvičnej jedálni
- školskom areáli

Vzdelávacie pomôcky: žiaci praktickej školy využívajú učebné pomôcky tak ako sú uvedené na strane 27 tohto dokumentu. Ďalšie pomôcky využívané na vyučovaní: čitateľské tabuľky, WESCO (skladačky, dominá puzzle, pexesá na PE orientáciu, koncentráciu pozornosti, pamäťového a zrkového vnímania, karty na rozvíjanie jazykových schopností, serialita, protiklady, predložky, slovesá, príčina – následnosť, geometrické tvary, bludiská, obrázkové dominá...). Učitelia si pripravujú vlastný metodický materiál a pomôcky, individuálne pracovné listy.

Výučbové programy: Detský kútik I,II,III,IV,V; Alík môj prvý šlabikár; Alík veselá matematika; TS matematika pre prvákov; TS matematika pre prváčikov a druháčikov; Sada Méd'a; Prírodoveda; Živá príroda; Domáce zvieratá; Slovakia; Slovenská republika a jej kraje; Európska únia; Vševedkovo Safari; Čím budem; Vševedkova botanická záhrada; Vševedko na vidieku; S Martinom na cestách; Dopravná výchova; Ľudské telo.

Keďže škola nemá vlastnú jedáleň, žiaci sa stravujú v neďalekej školskej jedálni SOŠt. V sprievode učiteľa majú každý deň zabezpečený bezpečný doprievod na obed. Táto forma stravovania nie je ideálna, ale z hľadiska integrácie a inklúzie zdravotne znevýhodnených detí do spoločnosti intaktnej populácie je významným krokom k stieraniu predsudkov voči jedincom s mentálnym postihnutím.

10.4 Škola ako životný priestor

Súčasťou každodenného života je príjemné školské prostredie. Našich žiakov sa snažíme vychovávať nielen priamym výchovným pôsobením, ale aj estetizáciou prostredia školy, výstavou výtvarných prác, výrobkov z keramiky a kvetinovou výzdobou. Veľkú pozornosť venujeme aktuálnej výzdobe okolia školy (Vianoce, Valentín, Fašiangy, Veľká noc, prázdniny) a výzdobe okien školy. Vedenie školy sa systematicky snaží vylepšovať podmienky nielen pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu, ale i pre kvalitné nadobúdanie praktických zručností a pre relax a rehabilitáciu našich žiakov. Za nemenej dôležité považuje aj zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov (dokúpenie notebookov pre každého učiteľa...). Triedy po estetickej stránke upravujú jednotliví triedni učitelia v spolupráci so žiakmi. Starostlivosť o úpravu chodieb a spoločných priestorov je v rukách vychovávateľov.

K príjemnej pracovnej atmosfére neodmysliteľne patria aj dobré medziľudské vzťahy, založené na otvorenosti, empatii a schopnosti načúvať a porozumieť druhým. Sme školou rodinného typu, kde „každý každého pozná“, s priateľským prístupom k žiakom, kde učiteľ a vychovávateľ je ich partnerom.

10.5 Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce

Škola realizuje pravidelné školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenie zamestnancov o požiarnej ochrane. Raz ročne sa uskutočňuje pre žiakov a zamestnancov cvičný požiarne poplach. Sú vykonávané pravidelné kontroly BOZP a PO, predpísané revízie, odstraňujú sa zistené nedostatky. Všetci žiaci školy sú na začiatku školského roka poučení o bezpečnom správaní v škole, na vyučovaní v triedach a v odborných učebniach, o ochrane zdravia pri práci. Úlohy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pomáha škole plniť externý bezpečnostný technik.

Dodržiavame vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov

- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,

- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa platnej legislatívy (§ 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.).

Pri organizovaní výletov, exkurzií je dôležitou podmienkou súhlas zákonného zástupcu žiaka. Pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odbornou-praktickým vyučovaním. Pedagogickí zamestnanci, žiaci a rodičia sú podrobne s týmito rizikami oboznámení. Problematika bezpečnosti a hygieny práce je podrobne popísaná v školskom poriadku. Žiaci ho musia poznať a rešpektovať. Je verejne prístupný na informačnej tabuli na prízemí školy, u riaditeľky školy. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy na začiatku školského roka v úvodných hodinách jednotlivých predmetov. Obsahom školenia sú predpisy a normy, miesta, na ktorých sú umiestnené lekárničky prvej pomoci, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazov žiakov. Na odbornou-praktickom vyučovaní sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

Budova aj areál školy, vrátane priestorov na vyučovanie, spĺňajú bezpečnostné a zdravie chrániace kritériá na prevádzku školy. Bezpečnosti a ochrane zdravia počas výchovno-vyučovacieho procesu a vytváraní vyhovujúcich podmienok na prácu venujeme veľkú pozornosť a pripisujeme im veľký význam.

V odborných učebniach sú vypracované a na viditeľnom mieste umiestnené pokyny pre prácu v jednotlivých učebniach (prevádzkový poriadok). V priestoroch telocvične je učiteľ telesnej a športovej výchovy povinný denne skontrolovať stav telocvičného náradia, prípadné nedostatky okamžite nahlásiť vedeniu školy.

Počas prestávok je zabezpečený neustály dozor učiteľov nad žiakmi. Žiaci majú zakázané nosiť do školy predmety ohrozujúce zdravie. V celej škole aj v areáli je zakázané fajčiť.

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a požiarnej ochrane je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy žiakov v praktickej škole. V priestoroch určených na praktickú prípravu sú podľa platných technických predpisov vytvorené podmienky na bezpečnú prácu. Žiaci sú dôkladne a preukázateľne oboznámení s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení a používaním ochranných prostriedkov. Dodržiavanie týchto predpisov sa vyžaduje a kontroluje. Ak práca vyžaduje priamy

dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

S uvedenými predpismi a požiadavkami sú oboznamovaní podľa potreby aj v priebehu školského roku. Elektrospotrebiče priamo do elektrickej siete zapájajú a odpájajú len pedagógovia. V posledný deň vyučovania pred stanovenými prázdninami v priebehu školského roka a na konci školského roka sú žiaci pravidelne oboznámení a poučení s bezpečnosťou a ochranou zdravia počas prázdnin. Škola má lekárničku vybavenú podľa predpisov na dostupnom mieste, kontakty na RZP, linku dôvery a políciu. V škole dodržiavame zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok. Hygienické zásady sú dodržiavané používaním mydla, uteráku, toaletného papiera, hygienických vreckoviek.

10.6 Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní zabezpečuje:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka,
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou,
- kamerový systém monitorujúci prízemné podlažie, suterén a vchod do budovy školy z dvora (areál školy).

11 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zameriame na tri oblasti:

- hodnotenie výchovno- vzdelávacích výsledkov žiakov
- hodnotenie pedagogických zamestnancov
- hodnotenie školy

11.1 Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v praktickej škole. Hodnotenie žiakov je systematickou činnosťou, ktorú učiteľ v škole vykonáva priebežne počas vyučovania aj i mimo neho počas celého školského roka. Učiteľ vykonáva pedagogickú diagnostiku a hodnotenie systematicky, v primeranom čase a s použitím rôznych diagnostických postupov a metód. Hodnotenie je založené na taktom prístupe učiteľa k žiakovi, v snahe pomôcť, ale aj na zodpovedajúcom stupni náročnosti, dôslednosti, láskavosti, atď. Hodnotenie je prostriedkom zhromažďovania informácií o celkovej vedomostnej úrovni a o osobnostných vlastnostiach žiaka. Hodnotenie je zároveň výsledkom, ktorý spätne informuje o náročnosti a primeranosti požiadaviek kladených na žiaka. Výsledky hodnotenia aj pre samotného učiteľa znamenajú prehodnotenie vhodnosti podmienok a používaných metód.

K základným kritériám hodnotenia patrí:

- validita – istota, že sa hodnotí to, čo sa hodnotiť má,
- použitie viacerých prostriedkov, metód hodnotenia úspešnosti žiaka,
- hodnotenie motivácie, usilovnosti, angažovanosti žiaka,
- opakované pozorovanie, hodnotenie, diagnostikovanie,
- použitie výstižných a pravdivých hodnotiacich výrokov,
- reliabilita – stálosť alebo dynamika hodnotenia v čase.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v praktickej škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom ma nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky a možnosti. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami, tak aby ich žiak praktickej školy mohol využiť v bežnom živote. Učitelia musia dbať na to, aby prostredníctvom hodnotenia nedochádzalo k trvalému rozdeľovaniu žiakov na úspešných a neúspešných, schopných a neschopných, ani ich porovnávať s ostatnými spolužiakmi najlepšími, najšikovnejšími v triede.

Používané metódy a formy hodnotenia výsledkov práce žiaka musia byť v súlade s filozofiou ŠkVP založenej na partnerskom vzťahu k žiakom a sústavnom vytváraní bezpečného prostredia. Každému hodnoteniu musí predchádzať jasné a zrozumiteľné oboznámenie žiaka s cieľmi vzdelávania a k nemu prislúchajúcimi kritériami hodnotenia. Pravidlá hodnotenia oboznamujú žiakov so špecifickými hodnotami a očakávanými výsledkami, ktoré zodpovedajú príslušnému slovnému hodnoteniu.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov je nutné vychádzať z Metodického pokynu č. 18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktických škôl (platného od 01.09.2015).

Spôsob hodnotenia žiakov v Praktickej škole Zlaté Moravce:

- slovné hodnotenie

Zásady pre hodnotenie žiaka:

- uplatňovanie primeranej náročnosti,
- uplatňovanie pedagogického taktu voči žiakom, nutnosť prihliadať k vekovým zvláštnostiam, osobitostiam mentálneho postihnutia, celkovému zdravotnému stavu žiaka,
- opierať sa o dominantné kladné vlastnosti žiaka,
- pochvala a pozitívne hodnotenie má byť nielen odmenou, ale aj stimulom k väčšiemu úsiliu,
- hodnotí sa celkový výkon s ohľadom na požiadavky učebných osnov 1. až 3. ročníka praktickej školy,
- žiak je v priebehu polroka hodnotený a preverovaný z jedného vyučovacieho predmetu minimálne dvakrát, výsledky hodnotenia písomných skúšok aj praktických činností oznámi učiteľ žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 7 dní,
- učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka podľa vnútorných predpisov školy.

Pravidlá pre slovné hodnotenie:

- hodnotenie je priebežné (čiastkové) – v priebehu celého školského roka, počas vyučovacích hodín; záverečné – na výpise známok a na vysvedčení,
- nie je založené na porovnávaní žiaka so spolužiakmi, zameriava sa na individuálny pokrok každého žiaka podľa vopred stanovených kritérií,
- žiaci sú vopred oboznámení s vyučovacími cieľmi pre daný ročník a kritériami hodnotenia za školský rok v danej oblasti,
- uprednostňujeme pozitívne hodnotenie žiaka počas celého výchovno-vzdelávacieho procesu,
- žiak má právo urobiť chybu s vedomím, že myliť sa je normálne, pretože je to neoddeliteľná súčasť učenia. Chyba a jej následná oprava je príležitosťou k zlepšeniu sa.
- súčasťou hodnotenia je aj sebahodnotenie žiaka, jeho schopnosť posúdiť výsledky svojej vlastnej práce, vynaloženého úsilia a svoje možnosti a rezervy. Sebahodnotenie je významnou kompetenciou, ktorú chceme žiaka naučiť,
- naučiť žiakov primerane kriticky a objektívne posúdiť nielen svoj výkon, ale aj výkon druhých /žiakov, učiteľov ... /. K tomu je ale potrebné vopred určiť kritériá hodnotenia – vytvorené spoločne žiakmi a učiteľmi,
- hodnotenie musí byť jednoznačné, zrozumiteľné, vecné, všestranné, efektívne a porovnateľné s vopred stanovenými kritériami,
- hodnotenie je vždy pedagogicky zdôvodniteľné, odborne správne a zdokumentované,
- pri hodnotení úrovne vedomostí a zručností žiaka, ktorý má výrazné rozdiely v ústnom a písomnom prejave, sa pri skúšaní, ktoré predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov, uprednostňuje forma, ktorá zohľadňuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Priebežne sa

používajú rôzne formy zisťovania úrovne vedomostí a zručností žiaka, rešpektujúc osobitosti mentálneho postihnutia,

- hodnotenie z jednotlivých predmetov nikdy neobsahuje hodnotenie správania,
- hodnotí sa len prebraté a precvičené učivo,
- do hodnotenia sa vyvážené premietajú vedomosti, zručnosti, postup práce s informáciami, s prihliadnutím na úroveň mentálneho postihnutia, komunikačných schopností, úsilia a vynaloženej snahy žiaka,
- tvorivé činnosti a práce sú súčasťou portfólia každého žiaka a slúžia k nahliadnutiu,
- hodnotenie poskytuje konkrétnu spätnú väzbu o priebehu a výsledkoch práce žiaka t.j. negatívnu a pozitívnu, dáva informácie o spôsobe dosiahnutia lepších výsledkov,
- hodnotí sa osobný pokrok žiaka, porovnáva sa jeho aktuálny výkon s predchádzajúcimi výsledkami jeho práce,
- hodnotí sa adresne a hodnotenie osobne smeruje k žiakovi,
- pre hodnotenie sa používa žiacke portfólio,
- v prípade mimoriadneho zhoršenia výsledkov alebo správania informuje triedny učiteľ bezprostredne a preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka.

Pri slovnom hodnotení v praktickej škole sa používajú 4 stupne:

Stupeň - dosiahol veľmi dobré výsledky

Stupeň – dosiahol dobré výsledky

Stupeň – dosiahol uspokojivé výsledky

Stupeň – dosiahol neuspokojivé výsledky

Stupňom – dosiahol veľmi dobré výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je aktívny, čiastočne samostatný. Ovláda poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania. Využíva a čiastočne rozvíja svoje osobné predpoklady v individuálnych a kolektívnych prejavoch. V ústnom, písomnom a grafickom prejave dosahuje dobré výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení nových úloh. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré.

Stupňom – dosiahol dobré výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je menej aktívny, snaží sa byť samostatný, zväčša ovláda poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania. Čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je zodpovedajúci stupňu postihnutia. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje v úlohách s podporou učiteľa. Výsledky jeho činností sú dobré.

Stupňom – dosiahol uspokojivé výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je prevažne pasívny. Poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania ovláda iba čiastočne. Jeho ústny, písomný a grafický prejav vykazuje uspokojivé výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Pri využívaní poznatkov a zručností je nesamostatný, často potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupňom – dosiahol neuspokojivé výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je nesamostatný, pasívny. Neosvojil si poznatky a pojmy požadované obsahom vzdelávania. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je neuspokojivý aj s prihliadnutím na stupeň postihnutia. Pri využívaní svojich minimálnych vedomostí potrebuje sústavnú pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Zásady sebahodnotenia žiaka:

- vhodná náročnosť,
- schopnosť posúdiť sa objektívne, primeranosť voči veku, diagnóze
- uplatňovanie sebakritiky, pozitívna sebakritika,
- ocenenie seba samého,
- schopnosť priznať si chybu.

Nástroje a formy hodnotenia:

- štvrtročné hodnotenie prebieha na základe získaných podkladov slovne; polročne a celoročne formou vysvedčenia,
- sebahodnotenie žiaka – k sebahodnoteniu slúži žiakovi portfólio, od prvého ročníka sa žiaci učia používať popisný jazyk v písomnom prejave, učia sa rôzne grafické symboly, body atď. Pre sebahodnotenie vytvárame čas počas vyučovacích hodín, žiakovi do neho nezasahujeme, rešpektujeme jeho postoj, využívame spätnú väzbu žiak – učiteľ založenú na vzájomnej dôvere. Sebahodnotenie využívame tiež pri skupinovej práci, projektovom vyučovaní atď.,
- portfólio žiaka – každý žiak si počas školského roka zhromažďuje materiály, ktoré dokumentujú jeho vedomosti a zručnosti, úroveň osvojenia jednotlivých kompetencií. Portfólio má motivačný a hodnotiaci charakter. Poskytuje celkový obraz o vzdelanostnej úrovni žiaka v danom ročníku.

Vyučovacie predmety, v ktorých predmetom hodnotenia sú dosahované výsledky žiaka sú rozdelené na:

- všeobecnovzdelávacie predmety,
- odbornopraktické predmety,
- voliteľné predmety.

Spôsoby získavania podkladov pre hodnotenie žiaka:

- sledovanie, diagnostické pozorovanie a analýza priebežnej práce žiaka,
- sledovanie čiastkových výkonov,
- sledovanie pripravenosti a plnenia zadaných úloh a povinností,
- konzultácie s ostatnými učiteľmi, výchovným poradcom, psychológom, asistentom učiteľa,
- rozhovory so žiakom a zákonným zástupcom,
- hodnotenie výkonov podľa osobných predpokladov,
- rôzne druhy skúšok (praktické, pohybové, ústne, písomné, grafické, vedomostné),
- reprezentácia školy – účasť na vystúpeniach, prehliadkach tvorivosti znevýhodnených žiakov.

Kritériá hodnotenia sa musia:

- odvíjať od kľúčových kompetencií žiaka,
- majú zohľadňovať individualitu každého žiaka,
- na každý typ činnosti musia existovať špeciálne kritériá hodnotenia rozpracované pre jednotlivé predmety,
- kritériá pre jednotlivé predmety a z nich vyplývajúce činnosti sú jednotné a záväzné pre všetkých pedagógov.

Záverečné hodnotenie:

Hodnotenie sa vzťahuje na úroveň získaných vedomostí, zručností, schopností a návykov v jednotlivých vzdelávacích predmetoch vzhľadom na učebné osnovy. Celkové hodnotenie žiaka prvého až tretieho ročníka praktickej školy sa na konci prvého polroka na výpise slovného hodnotenia prospechu a správania žiaka a na konci druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- **prospel(a) s vyznamenaním,**
- **prospel(a) veľmi dobre,**
- **prospel(a),**
- **neprospel(a)**

Žiak hodnotený slovnou **prospel s vyznamenaním**, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

Žiak hodnotený slovnou **prospel veľmi dobre**, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

Žiak hodnotený slovnou **prospel**, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

Žiak hodnotený slovnou **neprospel**, ak z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške bol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

Žiakovi, ktorý nebol hodnotený z niektorého vyučovacieho predmetu, sa na vysvedčení namiesto hodnotenia uvádza slovo:

- **absolvoval**, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- **neabsolvoval**, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa alebo sa daného predmetu nezúčastňoval.

Žiak, ktorý bol oslobodený z vyučovania niektorého predmetu, sa v ňom nehodnotí a kolónka príslušného predmetu sa na vysvedčení nevyplní.

Kritériá hodnotenia a klasifikácie správania žiakov v praktickej škole

Škola postupuje pri hodnotení a klasifikácii správania žiakov podľa Metodického pokynu č. 18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktických škôl. Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku školy počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu. Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na psychický a zdravotný stav žiaka, na osobitosti mentálneho postihnutia a na prognózu vývinu žiaka.

- pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje na pedagogickej rade (ďalej PR),
- opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ (ďalej TU) po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ školy (ďalej RŠ) po prerokovaní v PR. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v triednom výkaze. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodni v triednom výkaze.

Výchovné opatrenia

Výchovné opatrenia sú pochvaly a iné ocenenia ako aj opatrenia na posilnenie disciplíny žiakov. Záväzným predpisom v tejto oblasti je Školsky poriadok školy (ďalej ŠPŠ). Výchovné opatrenia a hodnotenie správania navrhuje triedny učiteľ, vyjadruje sa k nim PR a schvaľuje ich RŠ.

a) Pochvaly

Za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností alebo za statočný čin možno žiakovi udeliť pochvalu TU alebo pochvalu RŠ. Návrhy na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokujú v PR. Pochvala sa udeľuje v rámci triedy alebo na zhromaždení školy.

Pochvala triednou) učiteľkou môže byť udelená najmä:

- za výborný prospech,
- za vzornú dochádzku,
- za úspešnú reprezentáciu školy ,
- za činnosť v prospech triedy nad rámec svojich povinností,
- za nezištnú pomoc, vysoko humánny prístup k ľuďom, príkladný čin, verejné uznanie.

Pochvala riaditeľkou školy môže byť udelená najmä:

- za úspešnú reprezentáciu školy,
- za nezištnú pomoc, vysoko humánny prístup k ľuďom, príkladný čin, verejné uznanie,
- inou osobou alebo inštitúciou,
- za vynikajúci prospech počas celého štúdia.

b) Opatrenia na posilnenie disciplíny

Na posilnenie disciplíny, za menej závažné, závažnejšie alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným normám spoločnosti alebo ak žiak narúša činnosť kolektívu, možno žiakovi uložiť napomenutie alebo pokarhanie.

V prípade prvého menej závažného porušenia ustanovení ŠPŠ:

- pohovor s triednym(ou) učiteľom(kou),
- pohovor u výchovnej poradkyne,
- zaslanie oznamu rodičom.

V prípade opätovného menej závažného porušenia ustanovení ŠPŠ:

- osobné rokovanie s rodičmi,
- pohovor u výchovnej poradkyne,
- návrh na pokarhanie triednym(ou) učiteľom(kou).

V prípade závažného porušenia ustanovení ŠPŠ:

- osobné rokovanie s rodičmi,
- pohovor u riaditeľky školy,
- návrh na pokarhanie riaditeľkou školy.

V prípade mimoriadne závažného porušenia ustanovení ŠPŠ:

- osobné rokovanie s rodičmi,
- pohovor u riaditeľky školy,
- návrh na zníženie známky zo správania.

Pokarhanie riaditeľkou školy, zníženie známky zo správania je nutné pred pedagogickou radou prekonzultovať s RŠ. V každej fáze problému je možné konzultovať správanie žiaka s výchovnou poradkyňou, so psychologičkou v CŠPP.

Tieto kroky sú predpokladom nadobudnutia vhodných foriem správania žiaka bez negatívnych výchovných opatrení. Učiteľ sa snaží o časté pozitívne hodnotenie úspechov žiaka úsmevom, pochvalou, pohladením a vyvaruje sa napomínania žiaka pred ostatnými spolužiakmi. Pri hodnotení správania je efektívnejšie pozitívne hodnotiť dobré správanie ako trestať nežiaduce prejavy v správaní. Pri priebežnom hodnotení učebných výsledkov aj správania ako aj pri záverečnej klasifikácii kladieme doraz na motivačnú zložku hodnotenia. Učiteľ sa snaží vytvoriť vzťah, v ktorom žiak cíti, že učiteľ je mu oporou, ktorý mu pomôže, na ktorého sa môže spoľahnúť v preňho

záťažových situáciách. Učiteľ vie zachovať pokoj, tolerantný postoj aj pri žiakových impulzívnych reakciách a nepokojnom správaní.

Klasifikácia správania podľa stupnice:

Stupeň 1 – veľmi dobré,

Stupeň 2 – uspokojivé,

Stupeň 3 – menej uspokojivé,

Stupeň 4 – neuspokojivé.

Stupňom 1 – veľmi dobré sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa môže dopustiť menej závažného priestupku.

Stupňom 2 – uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažnejšieho priestupku, alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniu školského poriadku. Žiak je však prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupňom 3 – menej uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči školskému poriadku, alebo sa aj po udelení druhého stupňa klasifikácie správania dopúšťa závažnejších priestupkov.

Stupňom 4 – neuspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v rozpore s ustanoveniami školského poriadku. Dopustí sa závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu ostatných žiakov. Zámerne narúša činnosť žiackeho kolektívu.

Kritériá hodnotenia a klasifikácie dochádzky žiakov na škole

Žiak chodí do školy pravidelne. Žiak prichádza do školy 15 minút pred začiatkom vyučovania, neprichádza zbytočne skôr a tiež nemešká. Ak z rôznych príčin mešká na vyučovaciu hodinu, ospravedlní sa vyučujúcemu.

Vyučujúci uvoľní žiaka z jednej vyučovacej hodiny, triedny učiteľ uvoľní žiaka na jeden deň a riaditeľka školy uvoľní žiaka na viac dní z vyučovania.

Každý triedny učiteľ sleduje školskú dochádzku svojich žiakov a eviduje vymeškané vyučovacie hodiny v triednej knihe.

Výchovný poradca mesačne eviduje školskú dochádzku žiakov v tabuľkách, kde triedni učitelia zapisujú počet ospravedlnených a neospravedlnených hodín.

Triedny učiteľ ospravedlní vymeškané vyučovacie hodiny na základe ospravedlnenia do 48 hodín. Ak sa tak nestane, triedny učiteľ vymeškané vyučovacie hodiny neospravedlní. Triedny učiteľ neospravedlnene vyučovacie hodiny hlási výchovnému poradcovi.

1/Ak má žiak 1 – 6 neospravedlnených vyučovacích hodín, je mu uložené pokarhanie riaditeľa školy.

2/ Ak má žiak 7-15 neospravedlnených vyučovacích hodín, správanie sa klasifikuje stupňom
2 – uspokojivé.

3/ Ak má žiak 16 - 25 neospravedlnených vyučovacích hodín, správanie sa klasifikuje

stupňom 3 – menej uspokojivé.

4/ Ak má žiak 26 a viac neospravedlnených vyučovacích hodín správanie sa klasifikuje stupňom 4 – neuspokojivé.

Ak má žiak plniaci povinnú školskú dochádzku v mesiaci viac ako 15 vyučovacích neospravedlnených vyučovacích hodín, považuje sa to za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky. Do 3 dní po skončení kalendárneho mesiaca praktická škola oznamuje zanedbávanie školskej dochádzky žiaka na ÚPSVaR a MÚ.

11.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola využíva štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútorý systém kontroly sa zameriava na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti v škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálo-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť hospodárky a ekonómky, činnosť upratovačky a školníčky. Na hodnotenie pedagogických zamestnancov školy použijeme tieto metódy:

- pozorovanie (hospitácie),
- rozhovor,
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach a pod.),
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“),
- individuálne pohovory,
- časová náročnosť pri organizovaní podujatí individuálneho aj hromadného charakteru, nácvik kultúrnych programov, organizovanie výstav, exkurzií a pod.,

- ďalšie vzdelávanie pedagógov,
- úspechy na súťažiach a reprezentovaní školy,
- tvorba učebných pomôcok, aplikovanie moderných vyučovacích metód, IKT,
- vzájomná spolupráca, ochota si poradiť a vzájomne pomôcť,
- vytváranie bezstresového prostredia a dobrej pracovnej atmosféry pre žiakov a pre seba,
- vzájomné hodnotenie s cieľom skvalitňovať svoju prácu,
- osobná zainteresovanosť na pružnom chode školy nad rámec priamej činnosti so žiakmi,
- organizovanie a zapojenie sa do kolektívnych činností, aktívne reagovanie na výzvy MŠ SR, zriaďovateľa, MPC, rozvíjanie spolupráce s inými školami, sponsoring,
- úroveň a schopnosť komunikácie – s rodičmi, nadriadenými zamestnancami, vzájomne.

Hodnotenie zamestnancov sa realizuje morálnym ohodnotením, formou priznania osobného príplatku, vyplatenia mimoriadnych finančných odmien za vykonanú prácu nad rozsah pracovných povinností zamestnanca.

11.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Cieľom hodnotenia školy je taktiež i dôsledne posúdiť a zhodnotiť:

- dosiahnutú úroveň informovanosti rodičov o živote a dianí školy, úlohách a cieľoch obsiahnutých v školskom vzdelávacom programe, celoročnom pláne práce školy, výchovnom pláne, činnosti záujmových krúžkov atď.,
- prezentáciu školy na verejnosti, šírenie dobrého mena školy,
- publikačnú činnosť pedagógov, schopnosť podeliť sa so svojimi skúsenosťami so širšou verejnosťou,
- spokojnosť rodičov s prácou všetkých zamestnancov školy,
- pomoc škole zo strany rodičov, iných organizácií,
- činnosť občianskeho združenia Chymere, ktoré pracuje pri našej škole,
- pomoc sponzorov.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,

- posúdenie ako škola splňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- podmienky na vzdelanie,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klímu školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov vzdelávaných podľa individuálnych vzdelávacích programov a v domácom prostredí,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- dotazníky pre rodičov,
- dotazníky pre zamestnancov školy,
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach,
- SWOT analýza,
- rozbor dokumentácie školy,
- posudky, hodnotenia, inšpekčné správy,
- hospitačná a kontrolná činnosť, pozorovanie.

11.4 SWOT analýza školy

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Veľmi dobrá úroveň vyučovania , kvalifikovaný pedagogický zbor • Dobrý imidž školy, duch školy • Zapájanie do medzinárodných projektov • Výchovno-vzdelávací program s implementáciou projektových aktivít • Priateľská a akceptujúca atmosféra • Pedagogické a odborné riadenie 	<ul style="list-style-type: none"> • Administratívne vedenie pedagogickej dokumentácie • Chýba telocvičňa, využívame priestory v neďalekej strednej škole • Chýba školská jedáleň, na stravovanie sa využíva jedáleň v neďalekej strednej škole • Malé triedy, väčšina bez umývadiel

<ul style="list-style-type: none"> • Kvalita predmetov, ktoré rozvíjajú manuálne a pracovné zručnosti • Plnenie výnosu MPSVaR o žiakoch v hmotnej núdzi • Vybavenie školy modernými učebnými pomôckami, odbornou literatúrou a najmodernejšou didaktickou technikou • Existujúce tradičné podujatia na úrovni kraja • Zaangažovanosť pedagogických pracovníkov do života školy • Dobré vzťahy v rámci pedagogického zboru • Zodpovednosť a spoľahlivosť učiteľského zboru • Vysoké pracovné nasadenie aj mimo pracovného vzťahu • Vysoká kreativita • Dobrá klíma pre pedagogických zamestnancov a žiakov • Rešpektovanie individuálnych potrieb jednotlivých žiakov, vyplývajúce zo stanovenej diagnózy • Vysoká kreativita, flexibilita, ochota pedagogických zamestnancov pracovať nad rámec bežných povinností • Využívanie IKT a interaktívnej tabule na vyučovacích hodinách • Bazálna stimulácia • Podporné pedagogické prostriedky konceptu Snoezelen • Relaxačno –rehabilitačné aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> • Obmedzené priestory, školský klub prebieha v priestoroch tried • Nedostatok priestoru pre pohyb detí • Chýba vlastný športový areál • Elokované triedy • Obmedzené možnosti uplatnenia občanov so ZP
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorivá atmosféra • Možnosť práce s keramikou • Seberealizácia 	<p>Riziká</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoký počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia • Segregácia

<ul style="list-style-type: none"> • Zmysluplné trávenie voľného času v záujmových útvaroch • Relaxácia v rehabilitačno-relaxačnej miestnosti • Podporné pedagogické prostriedky konceptu Snoezelen, Bazálna stimulácia • Pozitívna propagácia a reprezentácia školy na verejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Integrácia v ZŠ • Negatívne vplyvy na mladú generáciu • Nedostatočný záujem zaradiť sa do pracovného procesu • Výskyt infekčných ochorení
--	--

12 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV ŠKOLY

Prvoradou úlohou je udržať 100% kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov, podľa potreby podporovať účasť nekvalifikovaným zamestnancov na vzdelávaní na doplnenie kvalifikačných predpokladov. Vedenie školy každoročne v pláne kontinuálneho vzdelávania zadefinuje hlavné ciele a zameranie školy v oblasti celoživotného vzdelávania, ktoré determinujú výber vzdelávacích programov z ponuky vzdelávacích inštitúcií.

V rozvoji kľúčových a profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov podporujeme hlavne nasledovné zamerania:

- Rozvoj odborných kompetencií v oblasti starostlivosti o žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom metnálneho postihnutia, žiakov s viacnásobným postihnutím – bazálna stimulácia.
- Vzhľadom na dobré materiálno-technické vybavenie školy v oblasti IKT podporujeme vzdelávanie na zdokonaľovanie, prehĺbovanie a inovovanie informačných kompetencií pedagógov na rôznych používateľských úrovniach, s cieľom inovovať vyučovací proces s podporou informačných a komunikačných technológií v rôznych predmetoch a rozvíjať IKT kompetencie u žiakov - Interaktívna tabuľa a multimédiá vo vzdelávaní, Použitie digitálnych zariadení vo vzdelávaní.
- Rozvoj odborných kompetencií v oblasti rozvoja remeselných zručností (hrnčiarstvo, tkanie) - Základy hrnčiarstva a keramickej tvorby.

- Rozvoj odborných kompetencií v oblasti – Umenie a kultúra a v oblasti Zdravie a pohyb.

Vedenie školy spolu s vedúcimi MZ sleduje ako škole prospela účasť pedagogických zamestnancov na vzdelávaniach, aké zmeny nastali v procese výchovy a vzdelávania (napr. uplatňovanie získaných zručností, poznatkov, kvalifikácií, zmeny v profesijnom prístupe pedagóga). Pravidelné vyhodnocovanie vzdelávacích aktivít je východiskom skvalitnenia edukačného procesu v škole.

12.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podrobný a konkrétny plán ĎVPZ je súčasťou ročného plánu školy. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe – adaptačné vzdelávanie, ktoré umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činnosti samostatného pedagogického zamestnanca.
- Aktualizačné vzdelávanie poskytujúce aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon pedagogickej činnosti.
- Inovačné vzdelávanie na zdokonalenie profesijných kompetencií potrebných na štandardný výkon pedagogickej činnosti.
- Špecializačné vzdelávanie na získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon špecializovaných činností (napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci MZ, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, knihovník, koordinátori atď.)
- Prípravu a podporu pedagogických zamestnancov na získanie prvej alebo druhej atestácie.
- Zhromažďovanie a rozširovanie skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe - funkčné inovačné vzdelávanie na výkon riadiacich funkcií vedúcich pedagogických zamestnancov.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne v oblasti rozvíjania čitateľskej gramotnosti, finančnej gramotnosti, schopnosti efektívne pracovať s IKT, v zavádzaní a využívaní produktívnych metód a foriem práce, zvyšovanie právneho vedomia, manažérskych a marketingových schopností, rozvoj tvorivosti, rozvoj multikultúrnych kompetencií.

- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre sebvzdelávanie zamerané nielen na udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných kompetencií, ale aj na ich rozširovanie a získavanie nových kvalifikácií podľa potrieb školy.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu, zvládanie stresu, predchádzanie vyhoreniu a pod.
- Sprostredkovanie najnovších poznatkov (inovácií) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru, sledovanie odbornej tlače.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba pedagogickej dokumentácie atď.

13 ROZVÍJANIE ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI

13.1 Školská stratégia rozvoja čitateľskej gramotnosti

Čítanie aj napriek prieniku moderných informačných technológií ostáva základnou stratégiou nadobúdania vedomostí, odborných znalostí, rozširovania a prehĺbovania poznatkovej bázy človeka, ale aj získavania rozličných praktických a profesijných zručností. Práve z tohto dôvodu považujeme vzťah detí, žiakov a mládeže k čítaniu za kritický. Čitateľská gramotnosť sa prelína s ďalšími oblasťami gramotnosti (prírodovedná, matematická, informačná, sociálna a ďalšie), preto je jej rozvoj veľmi dôležitý pri osvojovaní zručností, rozvíjaní schopností a pri získavaní vedomostí v ďalších vzdelávacích oblastiach.

Čítanie je zručnosť, ktorú dieťa nevyhnutne potrebuje pre svoj ďalší úspešný život. V súvislosti s čítaním výskumníci často hovoria o tzv. Matúšovom efekte, podľa ktorého tí, ktorí získajú zručnosť čítania v detstve, v živote potom čítajú a učia sa rýchlejšie ako tí, ktorí ju nezískali. Majú pritom väčšiu slovnú zásobu, čo znamená, že nestroskotajú pri zložitejších textoch a lepšie rozpoznávajú postup príbehov a formulujú svoje argumenty, čo je schopnosť, ktorá sa inými prostriedkami nedá rozvinúť. Prejavuje sa tu kumulatívna, vývojová povaha čítania, jeho kognitívny prínos, ktorý hovorí, že čím viac čítate, tým lepšie viete čítať.

Pojem čitateľská gramotnosť (ďalej len ČG) vnímame v posledných rokoch najmä prostredníctvom rámcov medzinárodných štúdií zameraných na túto oblasť (PISA, PIRLS).

PIRLS je medzinárodný výskum ČG 9 –10 ročných žiakov. Žiaci 4. ročníkov ZŠ sa v rámci štúdie IEA PIRLS testujú v dvoch základných oblastiach:

- 1.v schopnosti porozumieť informačnému textu,
- 2.v schopnosti porozumieť literárnemu textu.

PIRLS vymedzuje ČG ako „schopnosť rozumieť formám písaného jazyka, ktoré vyžaduje spoločnosť a/alebo jednotlivci, a tieto formy používať. Mladí čitatelia môžu odvodzovať význam zo širokej škály textov. Čítajú, aby sa učili, aby sa zapojili do spoločenstva čitateľov, a čítajú tiež pre zábavu.“

Jeden z najvýraznejších vplyvov na výsledky žiakov v SR má sociálne zázemie žiakov. Žiaci s najnižším socioekonomickým statusom výrazne zaostávajú v porovnaní so žiakmi s najvyšším ekonomickým statusom. Ukazuje sa, že čoraz viac žiakov a dospelých osôb má problém so základnými jazykovými zručnosťami, ako je napríklad slovná zásoba a jazyková vybavenosť. Ide pritom o nevyhnutný základ pre vývoj ČG. Výsledky štúdie PISA považujú žiakov s nedostatočnou, nízkou úrovňou ČG za rizikóvu skupinu obyvateľstva, ktorá bude v budúcnosti pre spoločnosť príťažou, pretože bude vyžadovať zvýšené náklady na sociálnu a zdravotnú starostlivosť. Čím dlhšie bude tento problém zanedbávaný, tým viac bude spoločnosť finančne zaťažovať. Aj keď žiaci s MP vzdelávaní v špeciálnych školách nie sú vo vyššie spomínaných štúdiách testovaní sme toho názoru, že rozvíjanie ČG každého žiaka na potrebnú úroveň by malo byť jedným z hlavných cieľov primárneho vzdelávania. Ukazuje sa totiž, že žiaci s nízkou úrovňou ČG majú v dospelosti výrazné problémy s uplatnením sa na trhu práce ako aj so všeobecnou integráciou do spoločnosti. Dobre realizované vyučovanie zamerané na rozvíjanie čítania s porozumením môže pomôcť aj tým žiakom, ktorých domáce zázemie „čitateľstvo“ nepodporuje, a ktorých školské výsledky sú tým ohrozené. Pre takýchto žiakov predstavuje škola jedinú nádej, že hendikepy spôsobené zdravotným znevýhodnením a kultúrnou výbavou dokážu vyrovnáť. Čítanie s porozumením je preto nutné rozvíjať na princípe medzipredmetových vzťahov, pretože v konečnom dôsledku podmieňuje funkčnú gramotnosť človeka.

Strategické ciele rozvíjania čitateľskej gramotnosti v SŠ Zlaté Moravce:

- Naučiť žiaka prečítať primerane dlhé súvislé a nesúvislé texty.
- Naučiť žiaka vyhľadať v primerane dlhom texte požadovanú informáciu.
- Naučiť žiaka využiť informáciu na riešenie praktickej činnosti alebo problému z bežného života.
- Naučiť žiaka reprodukovat' samostatne alebo s pomocou prečítaný text.

Špecifické ciele rozvíjania čitateľskej gramotnosti v PRŠ Zlaté Moravce:

- V súlade s POP na školský rok 2017/2018 vyhlásiť tento školský rok **za rok pokračujúceho rozvoja čitateľskej gramotnosti**. Vymedziť ako prioritnú úlohu pre školský rok 2017/2018 intenzívny rozvoj čitateľskej gramotnosti vo všetkých vzdelávacích oblastiach s odporúčaním využiť disponibilné hodiny v rámci ŠkVP.
- Rozšíriť využitie disponibilných hodín v ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom MP na podporu ČG.
- Vytvoriť v škole podmienky pre pozíciu „koordinátora pre rozvoj čitateľskej gramotnosti“. Podmienkou je úspešné ukončenie kontinuálneho vzdelávania v tejto oblasti, ktorý bude koordinovať opatrenia na rozvoj ČG na škole.
- Vypracovať plán aktivít na podporu rozvoja ČG a začleniť ho do ŠkVP, do pedagogickej dokumentácie školy, vrátane kontroly a evalvácie.
- Dbieť o zvyšovanie slovnej zásoby a jazykovej kultúry žiakov na všetkých vyučovacích hodinách (t. j. nielen na vyučovacej hodine slovenského jazyka a literatúry).
- V ŠkVP stanoviť strategické konkrétne ciele na zvyšovanie úrovne ČG, vytvoriť nástroje na zisťovanie pokroku žiakov v tejto oblasti.
- Umožniť pedagógom v rámci kontinuálneho vzdelávania využiť existujúce programy na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti – pre celý kolektív.
- V rámci samovzdelávania neustále zvyšovať a dopĺňať svoju kvalifikáciu (napr. v kurze splývavého čítania, vizualizovaného čítania).
- V rámci informálneho interného vzdelávania využiť poznatky a skúsenosti pedagogických zamestnancov v rozvíjaní ČG získané absolvovaním prvej alebo druhej atestácie (v činnosti v metodických orgánov).
- Uplatňovať organizačné formy vyučovania, ktoré podporujú spoluprácu medzi žiakmi (kooperatívne a skupinové vyučovanie), podporujú aktivitu najmä na strane žiakov (projektové vyučovanie), zohľadňujú odlišnosti, záujmy a dispozície jednotlivých žiakov (individualizované vyučovanie), prepájajú poznatky z rozličných vzdelávacích predmetov (integrované tematické vyučovanie), a to na všetkých úrovniach vzdelávania.
- V spolupráci s ČŠPP rozvíjať jazykové schopnosti detí, gramotnosť vrátane problémov s čítaním a písaním. Poskytovať praktickú pomoc pri hodnotení a poradenstve triednym učiteľom vo veci použitia vhodných metód a výučbových materiálov týkajúcich sa problematiky čítania.

- Rozvíjaniu ČG na jednotlivých stupňoch sa venovať na zasadnutiach a v rámci činnosti metodických orgánov (plán konkrétnych aktivít, stratégie a metódy na rozvíjanie ČG).
- Zvyšovať povedomie zákonných zástupcov a rodiny o dôležitosti ČG informovanosťou, spoluprácou, ich zapájaním do edukačného procesu a realizáciou rozličných podujatí zameraných na túto oblasť - propagácia čítania nielen v škole ale aj doma, zmena voľného času a záujmov žiakov/mládeže/dospelých.
- Aktívne spolupracovať s mestskou knižnicou. Z prostriedkov OZ Chymére umožniť financovanie zápisného v mestskej knižnici žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí prejavia záujem pravidelne si vypožičiavať knihy.
- Aktívne využívať školskú knižnicu.
- Dopĺňať školský knižničný fond. Mať k dispozícii rôznorodosť materiálu a informačné zdroje na čítanie a čitateľskú aktivitu (beletria, časopisy, noviny, nebeletristická literatúra).
- Poskytovať knihy chudobnejším rodinám.
- Vytvárať si učebné texty pre učiteľov, testy, materiály. Vytvoriť si školskú databázu úloh, textov a testov.
- Využívať na všetkých predmetoch nadpredmetový charakter ČG. Zvýšiť frekvenciu využívania nesúvislých textov.
- Vytvoriť nástenku s obrázkami so života žiakov plus texty k nim.
- Na rozvíjanie ČG sledovať napr. stránky MPC, ŠPÚ, ROCEPO, využívať publikácie a materiály nimi vydávané, publikované práce Osvedčenej pedagogickej skúsenosti.
- Do celoškolských aktivít začleniť športové aktivity - napríklad beh, ktorý zvyšuje odolnosť voči únave, z psychického hľadiska pomáha vybudovať sebadôveru, prispieva k zvyšovaniu celkovej vytrvalosti organizmu a podobne ako čítanie si vyžaduje tréning, pravidelnosť, koncentráciu, sústredenie a trénuje vôľu.

13.2 Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti

- exkurzia do mestskej knižnice,
- návštevy školskej knižnice,
- čitateľský maratón v škole,
- tvorba vlastného leporela, komiksu alebo akejkoľvek knihy s cieľom rozvíjať fantáziu, predstavivosť a slovnú zásobu žiakov,
- dramatizácie príbehov, textu na vyučovacích hodinách,
- hodina čítania v multisenzorickom prostredí konceptu Snoezelen,

- hodiny hlasného čítania,
- kolotoč hlasného čítania - spoločné podujatie pre rodičov a deti v priestoroch školy,
- čítanie s predvídaním,
- pracovné listy s úlohami na rozvoj čitateľskej gramotnosti (prevzaté, vytvorené učiteľmi),
- vzájomné čítanie (vo dvojici, v skupinách),
- aktívne počúvanie textu čítaného učiteľom, audiočítanky,
- školská prehliadka prednesu poézie a prózy,
- veľkí a malí kamaráti si čítajú – bývalí žiaci školy,
- čítajú rodinní príslušníci triedy pre triedu,
- číta celá škola – naraz v určitý deň a v určitý vymedzený čas – aj školník, upratovačka, ekonómka,
- jedálny lístok – čo je dnes k obedu,
- hľadaj chýbajúci údaj,
- čítanie v kostýme - rozprávkový karneval – do úryvku z rozprávky na lístočku sa zatúlala iná rozprávková postava,
- hráme sa na lekárku – čítanie príbalového letáku liekov,
- kuchárska kniha – recepty, ingrediencie, pracovný postup,
- čítanie letákov obchodných reťazcov – výber produktov, porovnávanie cien,
- tvorba nákupného zoznamu,
- čítanie obalov čistiacich prostriedkov,
- program kina Tekov,
- spolupráca s Ponitrianskym múzeom - literárne vychádzky (škola v múzeu),
- príprava programu na október - na vianočnú akadémiu, na Vernisáž výtvarnej súťaže pre zdravotne znevýhodnených žiakov Nitrianskeho kraja, ku Dňu matiek, ku Dňu otcov,
- návšteva divadelného a bábkového predstavenia,
- v súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc sa zapojiť sa do česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy,
- využívanie stratégií a metód vhodných na rozvíjanie ČG žiakov s MP,
- informácie pre zákonných zástupcov na rodičovskom združení o dôležitosti hlasného čítania deťom doma - vypnite televízor a čítajte (hlasné alebo tiché čítanie v rodinách),
- bežecký maratón v škole,
- beh/chôdza v teréne s prekonávaním prírodných prekážok, štafetový beh, bežecké súťaže.

Vybrané stratégie a metódy na rozvíjanie čítania s porozumením u žiakov s mentálnym postihnutím

- Rozvíjanie fonologických schopností v čítaní
- Stratégia EUR
- T-schéma
- Cinquain

- Brainstorming
- Pomiešané vety
- Pexeso
- Stratégia RISE
- Pojmové mapovanie
- Osnova - pyramída
- Práca s pracovným listom zameraným na rozvíjanie čítania s porozumením

14 ROZVÍJANIE FINANČNEJ GRAMOTNOSTI

14.1 Školská stratégia rozvoja finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti (PISA).

Finančná gramotnosť (ďalej len FG) nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, zamestnanie, kultúra či miesto bydliska. Je to označenie pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Strategické ciele rozvíjania finančnej gramotnosti:

- Naučiť žiakov s MP primerane sa orientovať sa vo sfére peňazí.
- Naučiť žiakov chápať potrebu zabezpečenia peňazí pre uspokojovanie životných potrieb.
- Naučiť žiakov prijímať finančné rozhodnutia tak, aby neohrozili seba a svoju rodinu.
- Naučiť žiakov primerane hospodáriť s peniazmi v každodenných životných situáciách.

Špecifické ciele rozvíjania finančnej gramotnosti v SŠ Zlaté Moravce:

- Na základe odporúčaní POP na školský rok 2017/2018 rozvíjať finančnú gramotnosť v súlade s **Národným štandardom finančnej gramotnosti verzia 1.2** pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 s **účinnosťou od 1. septembra 2017, začínajúc prvým ročníkom.**
- Klásť zvýšený dôraz na čiastkové kompetencie, ktoré sa týkajú boja proti korupcii a klientelizmu a ochrany spotrebiteľa.
- Implementovať Národný štandard finančnej gramotnosti (ďalej len NŠFG) do ŠkVP.
- V ŠkVP stanoviť strategické konkrétne ciele na zvyšovanie úrovne FG, kontrolovať stav a úroveň rozvíjania FG žiakov, výsledky zistení zovšeobecňovať a prijímať účinné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

- Zabezpečiť vybavenosť školy učebnými materiálmi, pomôckami a metodickými materiálmi stimulujúcimi rozvoj FG.
- Umožniť pedagógom v rámci kontinuálneho vzdelávania využiť existujúce programy na rozvíjanie finančnej gramotnosti – pre celý kolektív.
- Vytvoriť v škole podmienky pre pozíciu „koordinátora pre rozvoj finančnej gramotnosti“. Podmienkou je úspešné ukončenie kontinuálneho vzdelávania v tejto oblasti, ktorý bude koordinovať opatrenia na rozvoj FG na škole.
- V rámci informálneho interného vzdelávania využiť poznatky a skúsenosti pedagogických zamestnancov v rozvíjaní FG získané absolvovaním prvej alebo druhej atestácie (v činnosti v metodických orgánoch).
- Rozvíjaniu FG na jednotlivých stupňoch sa venovať na zasadnutiach a v rámci činnosti metodických orgánov (plán konkrétnych aktivít, stratégie a metódy na rozvíjanie FG).
- Vytvárať si učebné texty pre učiteľov, testy, materiály. Vytvoriť si školskú databázu úloh, textov a testov.
- Oprieť sa o čitateľské stratégie, precvičovať so žiakmi čítanie s porozumením, naučiť žiakov identifikovať dôležité informácie.
- Využívať vhodné didaktické metódy na rozvoj FG: heuristická metóda, situačné metódy, inscenačné metódy, kooperatívne učenia sa, Brainstorming, doplnovačky, osemšmerovky, didaktické hry.

Pri voľbe metód vyučovania dbať o:

›**Názornosť**. Poskytované informácie by mali byť názorné, dobre viditeľné a mali by sa opierať o vedomosti žiakov. To platí pre písanie na tabuľu, pre vytváranie prezentácií, výučbových schém a podobne.

› **Jednoduchosť**. Jednotlivé témy by mali nadväzovať na znalosti, resp. skúsenosti žiakov. Pojmy používané vo vyučovaní by mali žiaci poznať a mali by rozumieť ich významu.

›**Aktivita žiakov**. Žiaci by mali na hodinách sami aktívne vystupovať, skúšať si uvádzané situácie, diskutovať a podobne.

›**Tempo hodiny**. Hodina by mala byť dynamická, ale s ohľadom na porozumenie preberaných súvislostí. To platí ako pre celú triedu, tak i pre jednotlivcov.

›**Zmysluplnosť**. Žiaci by mali vidieť zmysel v tom, čo sa učia. Mali by si uvedomovať, prečo je FG dôležitá.

›**Využitelnosť**. Využitelnosť sa týka najmä informácií, ktoré žiaci v rámci FG získavajú. Tieto informácie by mali byť prakticky využiteľné, čo súčasne vedie k lepšiemu zapamätaniu.

›**Dôležitosť**. Nie všetky informácie sú pre žiakov dôležité. Preto by sa mali naučiť rozpoznávať, ktoré informácie by si vo vlastnom záujme mali osvojiť.

- Pri rozvíjaní FG adekvátne používať základné ekonomické pojmy, vhodne ich vysvetľovať s prihliadnutím na vekové kategórie, komunikačné a mentálne schopnosti žiakov. Pojmy zjednodušiť, myšlienky preformulovať.
- Učiť žiakov pýtať sa na doplnujúce informácie potrebné pre zodpovedné rozhodovanie. Viest' žiakov k vyhľadávaniu informácií z rôznych zdrojov.

- Vyučovať FG prostredníctvom IKT (využívať vo výučbe počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety).
- FG začleniť do jednotlivých predmetov, uplatniť medzipredmetové vzťahy, aj v rámci ŠKD v spoločenskovednej oblasti.
- Zvyšovať povedomie zákonných zástupcov a rodiny o dôležitosti FG informovanosťou o zámeroch, princípoch a cieľoch finančného vzdelávania. Nepracovať s citlivými údajmi, uprednostniť prácu s fiktívnymi údajmi prostredníctvom inscenačných metód.
- Postaviť finančné vzdelávanie na zručnostiach potrebných pre praktický život a prepojenie s realitou. Zamerať sa na finančné situácie spojené s chodom domácnosti, napr. rodinný rozpočet, plánovanie väčšieho nákupu, plánovanie cesty, poistenie auta ...).
- Využívať autentické materiály – reklamné letáky, inzeráty, komerčné ponuky. Pracovať s príkladmi, ktoré sú blízke bežnému životu žiakov.
- Presunúť vyučovanie zo školských lavíc do reálneho prostredia, napr. do banky, do zmenárne, do obchodu, kde je možné porovnávať ceny rôznych balení výrobkov alebo výhodnosť nákupu, príp. marketingové triky.

14.2 Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 upravený na podmienky PRŠ

NŠFG verzia 1.2 pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2017 je usporiadaný do šiestich tém:

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

2. Plánovanie, príjem a práca

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

4. Úver a dlh

5. Sporenie a investovanie

6. Riadenie rizika a poistenie

Predpokladá sa, že žiak s MP primerane svojim schopnostiam ovláda pojmy vyskytujúce sa v jednotlivých témach (očakávaníach). Toto ovládanie znamená, že:

- žiak po dôkladnom a vhodnom vysvetlení rozumie zadaniam úloh, v ktorých sa tieto pojmy vyskytujú,
- vie ich správne použiť pri jednoduchých formuláciách svojich odpovedí (s ktorými mu učiteľ môže pomôcť),
- vie dôležité pojmy stručne vlastnými slovami opísať (definovať).

Je preto dôležité, aby učiteľ pojmy náležite vysvetlil, použil referenčný slovník blízky žiakom, použil dostatok názoru a pomôcok.

Jednotlivé témy sú rozpísané do čiastkových kompetencií. Tieto **čiasťkové kompetencie** sú popísané na *úrovniah*, pričom na týchto úrovniach sú opísané poznatky, zručnosti a skúsenosti, ktoré by mali byť žiaci schopní preukázať – pričom u žiakov s MP musíme mať reálne očakávania vzhľadom na ich mentálne a komunikačné osobitosti. U žiakov s MP budeme pri čiastkových kompetenciách využívať len prvú úroveň a niektoré jednoduchšie poznatky druhej úrovne.

Prvá úroveň je určená pre žiakov prvého stupňa základnej školy.

Druhá úroveň predstavuje požiadavky na žiakov druhého stupňa základnej školy. V čiastkových kompetenciách, pri ktorých usúdime, že sú pre žiakov s MP neprimerane náročné nebudeme uvádzať očakávania ani stupne úrovne.

Témy

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Čiasťková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Čiasťková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Úroveň 2: Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu. Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík. Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).

Čiasťková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR. Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

Čiasťková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu
Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Úroveň 2: Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá).

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Úroveň 2: Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti. Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Úroveň 2: Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou). Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Úroveň 2: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Úroveň 2: Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Úroveň 2: Opísať moderné spôsoby platenia. Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene. Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).

4. Úver a dlh

Celková kompetencia Udržanie výhodnosti, požíčanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Úroveň 2: Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru.

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Úroveň 2: Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, čo môže nastať pri požíčovaní si peňazí.

Úroveň 2: Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Úroveň 2: Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

Úroveň 2: Vysvetliť podstatu a význam poistenia. Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť. Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Úroveň 2: Vysvetliť základný účel verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel. Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

14.3 Implementácia tém NŠFG do ŠkVP pre PRŠ

Rozvíjanie finančnej gramotnosti je možné realizovať ako blokové vyučovanie, samostatné aktivity v rámci učebných predmetov, integrované vyučovanie, vychádzky a exkurzie.

Predmety, do ktorých sú začlenené témy FG:

Roč.	Predmet	Téma NŠFG	Čiastková kompetencia	Učivo	Očakávania/ Absolvent PRŠ je schopný
1.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Slovenské príslovia a porekadlá</i>	Svojimi slovami vysvetliť význam.

MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<p><i>Práca s peniazmi – poznávanie bankoviek a mincí</i> <i>Kupovanie a vydávanie peňazí (eurá, centy)</i> <i>Počítanie s kalkulačkou v obore do 20</i> <i>Euromince a eurobankovky</i> <i>Sčítovanie a odčítovanie eurobankoviek</i> <i>Praktické úlohy s eurobankovkami</i> <i>Praktické slovné príklady na sčítovanie a odčítovanie v obore do 100</i></p>	<p>Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. S pomocou si stanoviť merateľné krátkodobé finančné ciele.</p> <p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>
VMO	4. Úver a dlh	<ul style="list-style-type: none"> •Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť •Vysvetliť daňový a odvodový systém 	<p><i>Domov, ľudia bez domova</i> <i>Zdravotné poistenie</i> <i>Zdravotný preukaz</i> <i>poistenca</i> <i>Sociálna poisťovňa;</i> <i>Dôchodkové zabezpečenie;</i> <i>Starobný dôchodok</i> <i>Invalidný dôchodok;</i> <i>Nezamestnanosť – podpora v nezamestnanosti</i> <i>Sociálne zabezpečenie.</i> <i>Detské prídavky</i></p>	<p>Vysvetliť, čo môže nastať pri požíčianí si peňazí.</p> <p>S pomocou uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.</p>
RV	2. Plánovanie, príjem a práca	<ul style="list-style-type: none"> •Identifikovať zdroje osobných príjmov •Vypracovať finančný plán •Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so 	<p><i>Hospodárenie a rozpočet rodiny;</i> <i>Príjmy a výdavky rodiny</i></p> <p><i>Hráčska závislosť a jej vplyv na rodinu</i> <i>Sociálne siete, internet a ich vplyv na rodinu</i> <i>Ekonomická činnosť rodiny –</i></p>	<p>S pomocou opísať, čo sú osobné príjmy človeka.</p> <p>S pomocou roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.</p> <p>Vysvetliť, čo</p>

			zadlžením alebo ako ich zvládnuť	<i>prispievanie do rozpočtu, úvery, pôžičky</i>	môže nastať pri požičiavaní si peňazí.
	RPŠ	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Ekonomika v odievaní</i>	Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.
	PJV	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Návšteva predajne potravín – sortiment, balenie, množstvo, váženie na obchodných váhach Samostatný nákup potravín podľa zoznamu</i>	Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
	PPK	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Plánované nákupy – každodenný nákup Návšteva predajne potravín Každodenný nákup pre chorého a starého človeka</i>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku
2.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Zrozumiteľné vyjadrenie svojej skúsenosti a zážitku Didaktické hry na danú tému; Formy spoločenského styku - v obchode, v reštaurácii Čítanie časopisov, novín Vyplnenie jednoduchého dotazníka</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Slovné úlohy v obore do 100; Práca s peniazmi – eurá, centy Kupovanie a vydávanie Sčítovanie</i>	Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.

				<p><i>a odčítovanie eurobankoviek; práca s peniazmi v praxi</i> <i>Didaktické hry;</i> <i>Počítanie s kalkulačkou v obore do 1000</i></p>	<p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>
VMO	<p>1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov</p> <p>2. Plánovanie, príjem a práca</p> <p>6. Riadenie rizika a poistenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach •Vysvetliť daňový a odvodový systém •Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením 	<p><i>Kladné charakterové vlastnosti: čestnosť, poctivosť, zásadovosť</i> <i>Negatívne charakterové vlastnosti: závisť, vypočítavosť, podvádzanie, egoizmus, empatia</i> <i>Sociálne služby pre rodinu s deťmi, pre ľudí bez domova, pre ľudí so zdravotným postihnutím, chorých, starých;</i> <i>Formy sociálnej služby</i> <i>Zdravotná starostlivosť;</i> <i>Preventívna prehliadka;</i> <i>Lekárska pohotovosť</i> <i>Zdravotná poisťovňa; Sociálne zabezpečenie – hmotná núdza</i> <i>Sociálne zabezpečenie – vdovský, vdovecký dôchodok, sociálne dávky, rodičovský príspevok</i> <i>Význam poistenia pre pracujúceho človeka</i></p>	<p>S pomocou uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolným osobám.</p> <p>S pomocou uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.</p> <p>S pomocou vysvetliť základný účel verejného poistenia. S pomocou charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.</p>	
RV	4. Úver a dlh	<ul style="list-style-type: none"> •Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť 	<p><i>Strata domova, bezdomovectvo</i> <i>Sociálna pomoc</i></p>	<p>S pomocou vysvetliť, čo môže nastať pri</p>	

			problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť	<i>štatú rodine</i>	požičiavani si peňazí.
	PPK	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Plánované nákupy – týždenný nákup Návšteva predajne potravín Týždenný nákup pre chorého a starého človeka</i>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku
3.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Zrozumiteľné vyjadrenie svojej skúsenosti, zážitku Čítanie reklamných letákov, reklamnej ponuky Čítanie návodu na použitie – kozmetické prípravky, balenia výrobkov Čítanie návodu na užívanie – voľne dostupné lieky</i>	Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku. S pomocou rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Práca s peniazmi: bankovky, mince Kupovanie a vydávanie peňazí Sčítovanie a odčítovanie eurobankoviek Didaktické hry – nakupovanie, obchod Počítanie s kalkulačkou v obore do 100 Praktické príklady na sčítovanie a odčítovanie v obore do 1000</i>	Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
	RV	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom	<i>Výbava pre novorodenca</i>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe,

			rozhodovaní o nákupe		primerane veku.
RPŠ	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov		<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<i>Recyklácia Jednoduché opravy odevov</i>	S pomocou vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.
DPU	2. Plánovanie, príjem a práca	5. Sporenie a investovanie	<ul style="list-style-type: none"> •Vypracovať finančný plán •Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite 	<i>Rodinný rozpočet; Domáci rozpočet; Príjmy a výdavky v domácnosti Vedenie účtovníctva v domácnosti; Sporenie domácnosti Hospodárenie s financiami. Pôžička a dlh Poistenie domácnosti; Poistenie životné Hospodárenie s financiami Spôsoby šetrenia energiami v domácnosti - voda, plyn, elektrina Reklama, reklamné praktiky, akcie, letáky Nekalé obchodné praktiky – „Šmejdi“</i>	<p>S pomocou roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť. S pomocou zostaviť rozpočet domácnosti.</p> <p>Opísať ako a prečo človek môže sporiť. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.</p> <p>Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. S pomocou uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).</p>
PPK	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov		<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<i>Plánované nákupy – mesačný nákup Návšteva predajne potravín Nákup potravín v ekonomicky výhodných baleniach Návšteva predajne potravín</i>	<p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>

15 UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú súčasťou ŠkVP praktickej školy a tvoria prílohu dokumentu.